Poniedziałek, 20 grudnia 1937 — Nr. 292
(Pismo wychodzi w dniu datowania).

8 stron

DZIEŃ BYDGOSKI ILUSTROWANY

10 GR.

ORAZ WYDAWNICTWA: DZIEŃ POMORZA — DZIEŃ GRUDZIĄDZKI ILUSTROWANY — GAZETA GDAŃSKA — DZIEŃ KOCIEWSKI GŁOS NIESZAWSKI (DZIEŃ CIECHOCIŃSKI) — GAZETA MORSKA ILUSTROWANA — DZIEŃ TCZEWSKI ILUSTROWANY — DZIEŃ CHEŁMIŃSKI — GAZETA MOGILEŃSKA

Redakcja i administracja, Bydgoszcz, ul. Dworcowa 25. Telefon, 22-18, Konto czekowe P. K. O. 200,668.

Dziś przemówienie radiowe J. E. Ks. Biskupa-Ordynariusza

Dziś, w poniedziałek, o godz. 20.15 J. E. Ks. Biskup-Ordynariusz Dr. Okoniewski wygłosi przed mikrofonem Rozgłośni Pomorskiej Polskiego Radia przemówienie na temat akcji pomocy zimowej na terenie Pomorza.

Min. Poniatowski na zjeździe Młodej Wsi

WARSZAWA. Wczoraj obradował w Warszawie doroczny zjazd sprawozdawczy Centralnego Związku Młodej Wsi, należący do t. zw. czwórporozumienia organizacyj młodzieżowych.

Podczas zjazdu wygłosił przemówienie minister rolnictwa Poniatowski.

Urlop świąteczny płk. Koca

WARSZAWA. Szef Obozu Zjednoczenia Narodowego płk. Adam Koc wyjechał z Warszawy na kilkodniowy urlop świąteczny. Urlop ten płk. Koc spędzi na Suwalszczyźnie w gronie rodziny.

Zajścia antyżydowskie w Wiedniu

W Wiedniu doszło do nowych zajść antyżydowskich. Na przedmieściu Ottakring manifestanci wybili szereg szyb w sklepach żydowskich.

Ogólna mobilizacja pod hasłem: „Pomoc dla bezrobotnych — Gwiazdka dla dzieci“

W związku z ogólnopolską powszechną zbiórką pieniężną pod hasłem „Pomoc dla bezrobotnych — gwiazdka dla dzieci“. Pan Prezydent Rzeczypospolitej prof. dr. Ignacy Mościcki składa do puszki datek na gwiazdkę dla biednych dzieci na ręce delegacji Naczelnego Komitetu Pomocy Zimowej Bezrobotnym. Ta sama delegacja była u Marszałka Śmigłego - Rydza, który również złożył datek do puszki.

Portret Pana Marszałka Edwarda Śmigłego-Rydza, ofiarowany przez Pana Marszałka Naczelnemu Komitetowi Pomocy Zimowej Bezrobotnym, wraz z dedykacją, poświęconą jutrzejszej zbiórce „na gwiazdkę dla biednych dzieci“ o następującej treści: „Zdrowe, silne i dobrze wychowane dzieci — to przyszła siła obronna Państwa“.

Wspaniałe sukcesy pp. ministrów w roli kwestarzy ulicznych

Społeczeństwo ofiarnie składało grosz na gwiazdkę dla dzieci

WARSZAWA. Wczoraj w stolicy odbyłą się zorganizowana na terenie całego państwa przez Komitet Pomocy Zimowej Bezrobotnym zbiórka pieniężna pod hasłem „Gwiazdka dla dzieci bezrobotnych“.

W godzinach rannych przeszły ulicami liczne pochody propagandowe organizacyj b. wojskowych i Związku Strzeleckiego oraz przejeżdżały korowody propagandowych samochodów z młodzieżą szkolną.

W mieście panowało duże ożywienie. Na ulicach i w lokalach publicznych było widać kwestarzy z opaskami i puszkami przyjmujących liczne datki od publiczności.

W akcji zbiórkowej wzięli udział przedstawiciele najwyższych władz państwowych z pp. ministrami i podsekretarzami stanu na czele, członkowie Zarządu Miejskiego z prezydentem miasta. artystki i artyści teatrów warszawskich, członkowie organizacyj społecznych i kombatanckich i inni.

Największe nasilenie zbiórki było między godz. 12 i 14. W tych to godzinach kwestowali pp. ministrowie i inni dostojnicy państwowi, zbierając na ulicach osobiście datki do puszek od przechodniów.

I tak kwestowali minister sprawiedliwości Grabowski, minister poczty Kaliński, minister przemysłu i handlu Roman, minister opieki społecznej Kościałkowski minister komunikacji Ulrych i minister Świętosławski.

Widok przechodniów tłumnie podchodzących do kwestarzy celem złożenia datku, był dowodem że hasło wysunięte przez Ogólnopolski Komitet Pomocy Bezrobotnym: „Pomoc dla bezrobotnych — gwiazdka dla dzieci“ zostało przez społeczeństwo całkowicie poparte czynem.

Doskonale spisali się tramwajarze warszawscy

WARSZAWA. We wczorajszej powszechnej zbiórce na gwiazdkę dla dzieci wzięli również udział tramwajarze. Od godzin rannych w tramwajach była przeprowadzana zbiórka, która przeszła wszelkie oczekiwania, gdyż po upływie godziny wszystkie puszki były już pełne i tramwajarze zażądali nowych puszek.

Olbrzymia afera dewizowa na Śląsku

Żydzi wywieźli nielegalnie około pół miliona zł do Palestyny itd.

KATOWICE. Urzędnicy Inspektoratu Ochrony Skarbowej wykryli na Śląsku olbrzymią aferę dewizową, w którą jest wmieszanych kilkunastu zamożnych kupców żydowskich zamieszkałych w kilku miastach Polski. Kupcy ci wywieźli około pół miliona złotych do Palestyny i innych państw z którymi utrzymywali stosunki handlowe. Ze względu na dobro śledztwa nazwisk kupców nie można ujawniać.

Powrót Delbosa do Paryża

PARYŻ. W niedzielę powrócił do Paryża ze swej podróży dyplomatycznej do Warszawy, Bukaresztu, Białogrodu i Pragi — minister spraw zagranicznych Francji Delbos. Na dworcu witali go członkowie rządu francuskiego, przedstawiciele ambasady polskiej, poselstwa rumuńskiego, jugosłowiańskiego i czechosłowackiego, członkowie parlamentu i tłumy publiczności, które wznosiły okrzyki: „NIECH ŻYJE DELBOS, NIECH ŻYJE POKÓJ!“

Nieporządki w ruchu komunikacyjnym w Berlinie

BERLIN. W sobotę ub. w Berlinie zanotowano wyjątkowo wysoką liczbę wypadków ulicznych. Dwie osoby poniosły śmierć na ulicach miasta, a jedna została przejechana śmiertelnie przez pociąg kolei miejskiej. Kilkanaście osób odniosło rany.

Francja wzmacnia swe garnizony w Indochinach

Wobec naprężenia na Dalekim Wschodzie zacieśnia się współpraca francusko-brytyjska

PARYŻ. Ze względu na naprężoną sytuację na Dalekim Wschodzie, jak również na niewyjaśnione położenie na Morzu Śródziemnym (Włochy nie chcą porozumienia z Francją) czynione są dalsze wysiłki celem zacieśnienia współpracy między Anglią i Francją w dziedzinie obronnej. W obecnej chwili bawi w Anglii francuski minister rolnictwa Cot. Poza tym, projektowany jest w Paryżu wyjazd francuskiej misji lotniczej do Anglii.

W kołach politycznych Paryża zaznaczają, iż minister Delbos natychmiast po swoim powrocie poinformuje rząd angielski za pośrednictwem ambasadora francuskiego w Londynie Corbina i ambasadora angielskiego w Paryżu sir Erica Phippsa o wynikach swej podróży dyplomatycznej.

Pojawiły się nawet w Paryżu pogłoski o możliwości przyjazdu ministra spraw zagranicznych Anglii Edena do Francji. Wiadomość ta, jakkolwiek wywołała w politycznych kołach Paryża duże zadowolenie, została jednak wkrótce już w południe zdementowana przez prasę angielską.

Rząd francuski, jakkolwiek nie poszedł w ślady Anglii i nie wysłał do Japonii żadnej noty, zadawalając się zapewnieniami rządu japońskiego, iż interesy Francji na Dalekim Wschodzie nie doznają szwanku, **jednak zdecydował się wzmocnić garnizony francuskie w Indochinach. Trzy nowoczesne krążowniki francuskie wyruszyły na wody indochińskie.**

Najwiekszy pancernik Anglii płynie na Daleki Wschód

LONDYN. Duże wrażenie w kołach politycznych wywarła wiadomość, że rząd angielski postanowił wysłać trzy pancerniki na wody Dalekiego Wschodu. Między nimi znajduje się największy pancernik angielskiej floty.

W kołach politycznych mówi się, że rząd angielski postanowił zdecydowanie bronić polityki „otwartych drzwi" w Chinach.

W Nankinie niepokoje

NANKIN. Z japońskich kół wojskowych informują, że akcja „oczyszczania" Nankinu trwa nieustannie, jednak stan całkowitego bezpieczeństwa jeszcze nie jest przywrócony. W mieście grasuje ok. 20.000 partyzantów chińskich. Działalność ich zagraża poważnie bezpieczeństwu publicznemu.

„Żelazne przymierze"

TOKIO. Opinia japońska przywiązuje duże znaczenie do onegdajszej konferencji kierowników życia politycznego Chin, jaka się odbyła w Hankou pod przewodnictwem marszałka Czang Kai Szeka. Prasa widzi w uchwałach antyjapońskich jakie na tym zebraniu zapadły, wybitny wpływ Sowietów, przypuszczając, iż pewną rolę odegrał tu nowoprzybyły do Hankou ambasador Ługawiec - Orelski. Japoński dziennik „Yomiusi" w artykule wstępnym stwierdza, że na konferencji tej zawarto „żelazne przymierze" pomiędzy Sowietami, Mongolią Zewnętrzną i Chinami.

Nowe zajście na rzece Jang Tse

Japończycy igrają z ogniem

HONGKONG. Reuter donosi o nowym incydencie na rzece Jang Tse. Oto, gdy kanonierka brytyjska „Lady Bird" znajdowała się w odległości 3 mil w górę rzeki od Nankinu, kapitan polecił udzielić pomocy 2 tonącym robotnikom chińskim. Gdy wyciągnięto ich na pokład, okazało się, że jeden z nich jest ranny. Robotnicy wpadli do rzeki w chwili gdy motorowy statek japoński zderzył się z pomostem przystani. Bezpośrednio po uratowaniu tonących kapitan kanonierki brytyjskiej został zawiadomiony przez Japończyków, że „jeżeli nie zaprzestanie tego rodzaju interwencji, to Japończycy nie przyjmują odpowiedzialności za skutki".

TIEN TSIN. Z pewnego źródła donoszą, że Japończycy blokują port Tsing Tao.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej o Pomocy Zimowej Bezrobotnym

Zdjęcie nasze przedstawia Pana Prezydenta R. P. w chwili wygłaszania przemówienia. Obok stoi minister Opieki Społecznej Marian Kościałkowski.

Manifestacja polsko-niemieckiego zbliżenia kulturalnego w Poznaniu

Galowe przedstawienie w Operze Poznańskiej

POZNAŃ. Sobotniej premierze opery wagnerowskiej „Holender Tułacz", nadany został dzięki temu, że inscenizował ją na zaproszenie zarządu m. Poznania generalny intendent opery hamburskiej Henryk Strohm, entuzjasta polskiego folkloru muzycznego i realizator „Halki" i „Harnasiów" a w przyszłości „Strasznego Dworu" na scenach niemieckich — charakter manifestacji polsko - niemieckiego zbliżenia kulturalnego.

Samo przedstawienie, które zostało wykupione do ostatniego miejsca, stało na najwyższym poziomie artystycznym. Na widowni, wypełnionej publicznością w strojach wieczorowych, obok przedstawicieli władz państwowych i samorządowych oraz świata nauki i sztuki, obecni byli ze strony niemieckiej ambasador Rzeszy von Moltke z małżonką, delegat wydziału kultury niemieckiego ministerstwa spraw zagranicznych Lorenz i inni.

Po przedstawieniu odbył się w złotej sali Ratusza poznańskiego raut na cześć gości niemieckich.

Wyjazd P. Wojewody Min. Raczkiewicza do Warszawy

W sobotę, dnia 18 grudnia br. P. Wojewoda Pomorski Min. Władysław Raczkiewicz we wczesnych godzinach rannych wyjechał w sprawach służbowych do Warszawy.

Do Torunia powraca P. Wojewoda dziś w poniedziałek wieczorem.

Policjanci skazani za torturowanie aresztantów

W sobotę zapadł w Grudziądzu wyrok w sprawie 3 policjantów z posterunku Rogóźno, oskarżonych o to, że w czasie badań znęcali się nad aresztowanymi pod zarzutem dokonania przestępstw osobnikami, wymuszając od nich zeznania i przyznawanie się do winy torturami. Stosowali oni — prócz kopania w brzuch i głowę — wieszanie na krześle itd. Zeznania poszkodowanych poparli inni świadkowie, jak np. gospodyni posterunku, która słysząc ustawiczne jęki katowanych porzuciła służbę, tak samo nacz. stacji, który jadał obiady na posterunku. **Sąd skazał z art. 286 p. 1 KK. st. post. Jana Belgorta na 2 lata więzienia, post. Wład. Tatarucha na 3 lata i post. Emila Woźniaka na 2 lata bez zawieszenia kary.** Za wyjątkiem Belgorta sąd postanowił natychmiast osadzić w więzieniu pozostałych skazanych.

Jakie będą opłaty za karty rejestracyjne?

WARSZAWA. Opłaty za karty rejestracyjne, które zastąpią świadectwa przemysłowe, będą ustalone na bardzo niskim poziomie.

Dla drobnych przedsiębiorstw, wykazujący roczny obrót niższy od 100 tys. zł., wysokość ich uzależniona jest od miejscowości, które podzielono na 4 klasy. Tak więc drobny kupiec detalista płacić będzie za kartę w Warszawie 30 zł a w ostatniej klasie miejscowości, to jest na wsi 10 zł. Drobny przemysłowiec czy rzemieślnik zapłaci w Warszawie 25 zł a na wsi tylko 7 zł. Opłaty za karty dla spółdzielni handlowych wynosić będą od 15 do 150 zł, również zależnie od miejscowości.

Spółdzielnie przemysłowe jak piekarnie, mleczarnie, opłacać będą natomiast od 40 do 150 zł. Jedynie spółdzielnie pracy korzystać mają z kart dla drobnego przemysłu i rzemiosła w cenie od 7 do 25 złotych. Kupcy rejestrowani dla spółek akcyjnych, spółki z ogr. odpow. oraz spółki jawne i komandytowe, a także przedsiębiorstwa o obrotach wyższych niż 100 tys. zł rocznie, płacić będą w handlu 250 zł, w przemyśle 300 zł, niezależnie od klasy miejscowości.

Proces młodych Stronnictwa Narodowego w Radomsku

Główny oskarżony skazany na 7 miesięcy więzienia

W Radomsku odbyła się w Sądzie Okręgowym sprawa karna przeciwko trzem młodym „narodowcom" z powiatu radomszczańskiego Stysińskiemu, Jańczykowi i Misiakowi, oskarżonym o pochwalenie przestępstwa o związek zbrojny, rozpowszechnianie fałszywych wiadomości, o znieważenie władzy, o uwłaczanie czci Prezydenta Rzplitej Polskiej, wreszcie o usiłowanie przemocą usunięcia Sejmu, Senatu, Zgromadzenia Narodowego, Rządu i chęci zagarnięcia władzy.

Jak stwierdza akt oskarżenia, dnia 25 kwietnia 1937 roku na wiecu we wsi Łękińsko oraz 3 maja rb. we wsi Kleszczów pow. radomszczańskiego oskarżony Stysiński wygłosił na zebraniu Stronnictwa Narodowego przemówienia, w których mówił o rewolucji narodowej rozpoczętej przy straganach. o dążeniu do władzy itp. Pozostali z oskarżeni mieli na tych wiecach wznosić okrzyk: „Niech żyje więzień Doboszyński, albo też „bohater Doboszyński niech żyje".

Badani w charakterze oskarżonych Stysiński, Jańczyk i Misiak nie przyznali się do zarzucanych im czynów.

Dwaj policjanci jako świadkowie zeznali iż w dniu 3 maja br. wraz z innymi posterunkowymi udali się do Kleszczowa gdzie odbywało się zgromadzenie Stronnictwa Narodowego. Było tam około 3 tysiące osób. Na zgromadzeniu tym m. in. przemawiał Stysiński, który w czasie przemówienia miał użyć słów, jak: **„Do rządu trzeba się wziąć od spodu z karabinem i bagnetem w ręku". „W walce nie ustępujmy dotąd aż się krew poleje".**

Po przemówieniach stron Sąd wydał wyrok, mocą którego Stysiński skazany został na 7 miesięcy więzienia z zaliczeniem odbytej już kary, Misiak na 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem, oraz Jańczyk z braku dostatecznych dowodów winy został uniewinniony.

Terroryści na posterunku policji

Banda zastrzeliła agenta. — Akty gwałtu w Palestynie mnożą się

JEROZOLIMA. Uzbrojona banda złożona z około 30 ludzi wtargnęła przemocą na posterunek policji w miejscowości Tayaba, domagając się wydania agenta policji Araba-chrześcijanina, który wchodził w skład miejscowej ekspedycji karnej.

Obecni na posterunku policjanci zmuszeni zostali do posłuszeństwa i wydali swego kolegę, którego napastnicy zastrzelili na miejscu, po czym rozbroili pozostałych policjantów, a odchodząc zagrozili im, że spotka ich taki sam los, jak zabitego, jeżeli nie przyłączą się do ruchu terrorystycznego.

W ciągu wieczora zanotowano nowe wypadki gwałtu, a mianowicie podpalono domek w dolinie Jordan i przecięto kable telefoniczne pomiędzy Jerozolimą a Hebronem.

Księstwo Windsoru u prezydenta Francji

(r) Paryż. Książę i księżna Windsoru zostali w czwartek przyjęci w pałacu Elizejskim przez prezydenta Lebruna i jego małżonkę.

Uroczystości polsko-francuskie w Lille

Paryż. W niedzielę 19 bm. rozpoczęły się w Lille 2-dniowe uroczystości francusko-polskie, związane z 10-leciem ufundowania na Uniwersytecie państwowym w Lille i na Uniwersytecie katolickim katedry języka, historii i literatury polskiej. Na uroczystości te przybył w sobotę wieczorem z Paryża ambasador Polski Łukasiewicz. W niedzielę rano, ambasador w obecności przedstawicieli francuskich władz wojskowych złożył wieniec przed pomnikiem poległych w wojnie światowej, następnie zaś udał się na uniwersytet, gdzie w przepełnionej auli uniwersyteckiej odbyła się uroczysta akademia.

Własne statki na polskich liniach bałtyckich

Po spuszczeniu na wodę motorowca „Oksywie"

Naturalny teren naszej ekspansji nawigacyjnej — polskie „mare nostrum" Bałtyk, nie jest ani łatwy, ani specjalnie przystępny dla młodej żeglugi handlowej. Na morzu bałtyckim gęstą sieć żeglugowa, przy specjalnym charakterze ładunków, stwarzających pewnego rodza ju przywilej dla małych żaglowców motorowych, uwijających się po wszystkich szlakach, wywołuje dużą konkurencję i ogranicza rentowność zwłaszcza linij regularnych, obsługiwanych przez większe, parowe czy motorowe jednostki. Dlatego też, rozbudowując sieć naszych połączeń okrętowych na Bałtyku nie mogliśmy liczyć na szybkie korzyści, a raczej przyświecać nam musiała myśl o przyszłości, o tych zdobyczach, które z czasem dzięki niej osiągnąć będziemy mogli dla gospodarki krajowej i dla naszych portów.

S. A. „Żegluga Polska", która wzięła na siebie trud zorganizowania i utrzymywania naszych linij bałtyckich, w ten właśnie sposób pojmując swą misję, rozwiązała zagadnienie w sposób wysoce planowy i ostrożny, metodycznie zmierzając do opanowania tych szlaków, które bądź to posiadają dla nas **najlepsze perspektywy handlowe**, bądź też umożliwiają rozwój **reekspedycji ładunków z Gdyni, czyniąc z niej bałtycką bazę przeładunkową**. Zaznaczyć przy tym należy, że interesy gospodarstwa narodowego specjalnie gdy chodzi o stan naszego bilansu handlowego, nie zawsze pokrywają się z interesem żeglugi. Ta ostatnia np. cierpi poważnie z powodu **braku ładunków powrotnych**, co z drugiej strony świadczy o **czynnym bilansie handlowym** z danymi krajami. Moment ten jest szczególnie charakterystyczny, gdy chodzi o naszą żeglugę bałtycką: wystarczy nadmienić, że przewozy statków do Finlandii (eksport) są 24 razy większe, aniżeli przewozy w kierunku powrotnym (import). Pod względem gospodarczym jest to objaw korzystny, na rentowności żeglugi jednak musi on się odbijać ujemnie.

W zakresie przeładunku tranzytowego towarów w Gdyni do portów bałtyckich, rozwój jego zależny jest nie tylko od sprawności naszych linij na Bałtyku, lecz przede wszystkim od **zgęszczenia się połączeń okrętowych Gdyni z portami całego świata**, zwłaszcza w dalekomorskich relacjach. Jest rzeczą zupełnie naturalną, że im więcej będziemy mieli tych połączeń, tym obficiej dyrygowane będą na Gdynię ładunki tranzytowe do portów bałtyckich i tym szybsza, sprawniejsza i tańsza będzie reekspedycja. I tu więc przyszłość dopiero zapewni polskim liniom bałtyckim pełne wykorzystanie ich możliwości.

Nic dziwnego, że na tle tych warunków natury ogólnej w pierwszych latach swego rozwoju nasza żegluga bałtycka musiała pokonywać poważne trudności. Obecnie trudności te zostały w zasadzie przezwyciężone, posiadane zaś regularne linie okrętowe na Bałtyku, wykazują stale rosnące zatrudnienie i rentowność. — Linii tych „Żegluga Polska" utrzymuje pięć: Gdynia/Gdańsk — Tallin — Kotka — Viborg — Helsinki (linia południowo-fińska); Gdynia/Gdańsk — Abo — Maentyluoto — Vaasa (linia zachodnio-fińska); Gdynia/Gdańsk — Sztokholm (linia wschodnio - szwedzka); Gdynia/Gdańsk — Malmoe — Goeteborg (linia zachodnio - szwedzka) i wreszcie Gdynia/Gdańsk — Kłajpeda — Ryga z warunkowym zawijaniem do Libawy. Ta ostatnia linia ma wybitny charakter reekspedycyjny, gdyż c. 80 proc. jej przewozów stanowią ładunki, przywiezione do Gdyni z innych krajów i przeładowane tu do portów Litwy i Łotwy.

Na pięciu tych liniach regularnych „Żeglugi Polskiej" w chwili obecnej kursuje tylko jeden polski statek „Cieszyn", obsługujący na zmianę z fińskim statkiem „Capella" szlak pomiędzy Gdynią — **Gdańskiem a portami południowej Finlandii. Pozostałe 4 linie obsługują statki charterowane** (wydzierżawione) „Bro", „Kjoerrefjoerd", „Blenda" i „Anna Greta", lub ich substytuty.

Obecny rozwój wszystkich pięciu linii pozwolił na powzięcie decyzji **zbudowania 2 statków**, mających za zadanie wzmocnienie własnego stanu posiadania w żegludze regularnej na Bałtyku. Dnia 16 bm. **spuszczony został na wodę pierwszy z tych statków, budowanych na stoczni fińskiej w Abo, 1000-tonowy motorowiec „Oksywie"**. Statek będzie ukończony całkowicie i oddany do użytku ok. 15 lutego przyszłego roku. Siostrzany jego statek, ms. **„Rozewie"**, odbędzie wodowanie w styczniu, a do służby stanie w marcu 1938.

Z obu tych statków na razie tylko „Oksywie" przeznaczony będzie do natychmiastowej służby w żegludze bałtyckiej, wchodząc na linię Gdynia — Gdańsk — Sztokholm w miejsce charterowanego parowca „Kjoerrefjoerd", „Rozewie" natomiast oddany będzie do obsługi linii hamburskiej Towarzystwa, luzując z kolei kursujący tam parowiec „Tczew", który przesunięty będzie na linię zachodnio - fińską, zastępując statek „Bro". W ten sposób w służbie polskiej żeglugi bałtyckiej pozostaną **tylko 2 statki charterowane wobec trzech polskich.**

Wzbogacenie się polskiej żeglugi bałtyckiej o nowoczesny motorowiec „Oksywie", jak również oddanie do jej użytku parowca „Tczew" jest wydarzeniem doniosłym. Stanowi ono dowód **żywotności i prężności naszej inicjatywy żeglugowej na tym „przedpolu morskim", jakim jest dla nas Bałtyk**, nie mówiąc już o tym, że zapobiegamy w ten sposób częściowo odpływowi tak cennych dla nas dewiz, opłacanych obecnie za charter. Poza tym ma to także wartość prestiżową i propagandową: statki charterowane płyną pod banderami swoich krajów i mimo usług, jakie oddają polskim liniom, są jednostkami obcymi. Dopiero własne statki, na których łopoczą biało-czerwone bandery niosą ze sobą w świat **żywe świadectwo naszej nieustannej pracy na morzu.**

Życzyć też sobie możemy jedynie, aby w bliskim już czasie **wzdłuż wszystkich ważnych szlaków bałtyckich zdążały z polskim i obcym towarem własne, nasze, piękne i nowoczesne statki.** (m)

Straszna klęska wojsk czerwonych w Hiszpanii

Powstańcy przygotowują się do walnego ataku

PARYŻ. Na odcinku Teruelu na froncie hiszpańskim doszło onegdaj do krwawej bitwy, która zakończyła się, jak informuje kwatera powstańcza w Salamance wielką klęską czerwonych.

Stroną atakującą były wojska republikańskie, które niespodziewanym uderzeniem chciały udaremnić przygotowania powstańców do zapowiadanej wielkiej ofensywy.

Atak czerwonych był starannie przygotowany. Na odcinku Teruel zgromadzono wyborowe wojska przeważnie brygady międzynarodowe i milicję katalońską. Ściągnięto silną artylerię i około 60 czołgów.

O świcie rozpoczęła się huraganowa kanonada. Okopy powstańców zasypane zostały gradem pocisków, umocnienia zrównano z ziemią. Gdy ustał ogień artyleryjski, ruszyły do ataku czołgi sowieckie, a za nimi czerwone wojska.

Obronne pozycje powstańców nie wytrzymały naporu przeważających sił nieprzyjacielskich. Powstańcy w popłochu porzucili swoje pozycje.

Czerwoni po sforsowaniu okopów powstańczych ruszyli dalej, osiągając wielki sukces. Zajęto linie kolejowe i gościńce, prowadzące do Saragossy.

Czerwona milicja przystąpiła do oblężenia miasta Teruel i otoczenia 60.000 powstańców.

Wkrótce jednak zaczęła się klęska wojsk republikańskich. Powstańcy umyślnie wpuścili je głęboko na swoje terytorium, a następnie okrążyli.

Jednocześnie w całej prowincji Teruel rozszalała się gwałtowna burza śnieżna.

Zagubieni na nieprzyjacielskim terytorium, prażeni ze wszystkich stron ogniem artylerii i karabinów maszynowych, czerwoni rozbili się na drobne oddziały, próbując przebić się przez pierścień wojsk powstańczych.

Część brygad międzynarodowych zdołała wśród zadymki śnieżnej przedrzeć się na wschód. **Reszta wojsk błąka się w górzystych okolicach, ścigana nieustannie przez oddziały powstańcze. Wielu czerwonych milicjantów poległo w straszliwej zasadzce.**

Sukces wojsk powstańczych jest wielki. Gen. Queipo de Llano, opisując tę bitwę przed mikrofonem radiostacji sewilskiej, oświadczył, że liczba zabitych milicjantów **sięga kilku tysięcy**. Wielu rannych umiera w śniegach. Dokładnej cyfry nie można podać. W zaspach śnieżnych znaleziono całe plutony wojsk czerwonych, wysieczonych przez powstańcze karabiny maszynowe.

Radiostacja w Salamance informuje, że atak czerwonych w Teruelu nie przeszkodził powstańcom w organizacji zapowiedzianej ofensywy.

Ostateczne przygotowania do wielkiego ataku na wszystkich frontach mają być ukończone według informacji Radio Nacional w dniu 20 grudnia.

Wielka ofensywa na Madryt przypadnie po świętach Bożego Narodzenia.

Z pobytu ministra Delbosa w Rumunii

Na zdjęciu naszym fragment z uroczystego powitania ministra Delbosa przez przedstawicieli rządu i rumuńskich dostojników państwowych w Bukareszcie. Obok ministra Delbosa widzimy na prawo — rumuńskiego ministra Spraw Zagranicznych Antonescu.

Informacje o numerach losów

Należy się o nie zwracać jak najwcześniej

Niedawno podaliśmy wiadomość o zmianach, jakie w planie czterdziestej pierwszej Loterii Klasowej wprowadza Dyrekcja Polskiego Monopolu Loteryjnego. Najbardziej zasadniczą reformą, jak wiadomo, jest nowy podział losów, z których każdy składać się będzie z pięciu części, nie zaś, jak to było dotychczas, z czterech. Jednocześnie liczbę emitowanych losów zredukowano do 160.000.

W związku z tym, że los zawiera o jedną część więcej, kolektorzy będą rozporządzali mniejszą ilością numerów, niż dotychczas.

Niezależnie od tego że numerów ponad 160.000 nie będzie, musi nastąpić zmiana również dla numerów dotychczas przez kolektorów posiadanych, a mniejszych od 160.000.

Dlatego też konieczne jest, aby gracze we własnym interesie, o ile chcą otrzymać informacje, czy kolektor pożądany przez nich numer losu posiada, wcześnie się o ten numer pytali, aby mieć jeszcze czas na ewentualne zwrócenie się do Dyrekcji Polskiego Monopolu Loteryjnego w Warszawie, ul. Nalewki 2a.

Nie od rzeczy będzie zaznaczyć że w interesie graczy leży, możliwie jaknajwcześniejsze zwrócenie się o informacje do Dyrekcji, po upewnieniu się, że kolektor danego numeru nie posiada, aby odpowiedź otrzymać na czas.

Wielki proces komunistyczny w Tarnopolu

51 wywrotowców ukraińskich przed sądem

TARNOPOL. Przed sądem okręgowym w Tarnopolu rozpoczął się proces przeciwko 51 członkom komunistycznej partii Ukrainy zachodniej, dążących, jak mówi akt oskarżenia, do wprowadzenia w Państwie Polskim drogą rewolucji komunistycznego ustroju radzieckiego i t. zw. dyktatury proletariatu oraz odłączenia Małopolski Wschodniej, Wołynia i Polesia od Państwa Polskiego.

W województwie tarnopolskim istniał okręgowy komitet Komunistycznej Partii Ukrainy Zachodniej, który kierował akcją partii komunistycznej na całym terenie województwa.

W Trembowli istniało 6 komórek komunistycznych, których członkowie należeli do legalnych organizacyj żydowskich „Szomru", „Hitadduthu" i „Brith Trumpeldoru".

Do sprawy powołano 41 świadków.

SPORT I WYCHOWANIE FIZYCZNE
dodatek tygodniowy

Warszawa pokonała Irlandię w boksie

W przepełnionym Cyrku w Warszawie rozegrany został w niedzielę wieczorem międzynarodowy mecz bokserski pomiędzy reprezentacją Warszawy, wzmocnioną Pisarskim w wadze średniej i reprezentacją Irlandii. Warszawa odniosła zdecydowane zwycięstwo w stosunku 10:6. Wielką sensacją zawodów była porażka reprezentacyjnego pięściarza polskiego Woźniakiewicza ze Smithem. Poza tym Irlandczycy walczyli znacznie lepiej niż na meczu piłkowym.

W wadze muszej Rotholc wygrał na punkty z Conollym.

W koguciej Doyle odnosi zwycięstwo nad Millerem.

W piórkowej Czortek zwycięża zdecydowanie na punkty Saundersa. Spotkanie toczyło się w szalonym tempie.

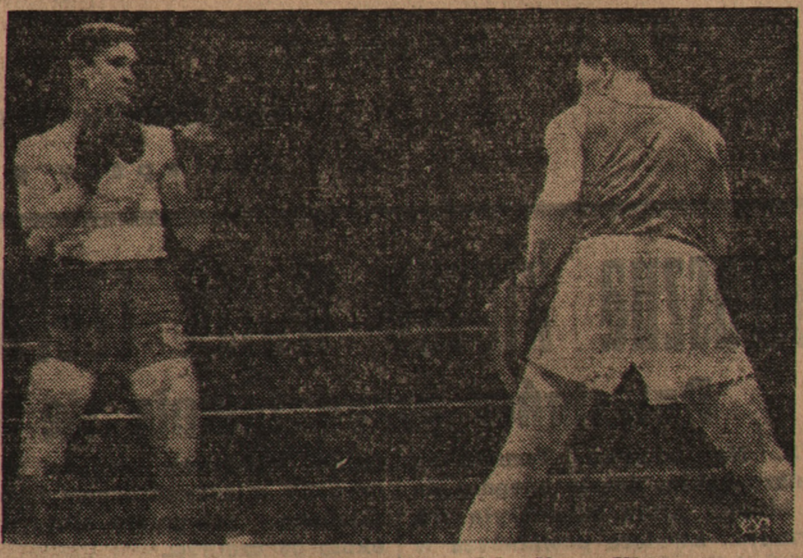
W wadze lekkiej Smith niespodziewanie wygrał z Woźniakiewiczem. Mecz miał dramatyczny przebieg. Pierwsza runda należy do Woźniakiewicza, który raz nawet posłał Irlandczyka na deski do pięciu. Od połowy drugiej rundy następuje zupełna zmiana sytuacji. Irlandczyk trafia kilka razy ostro i Polak jest zupełnie oszołomiony i do końca spotkania ledwie utrzymał się na nogach.

W półśredniej Clancy przegrywa z Kolczyńskim. Polak ustępował nieco technicznie przeciwnikowi, ale miał skuteczniejsze ciosy.

W średniej Coffey uległ na punkty Pisarskiemu. W pierwszej rundzie Pisarski ma znaczną przewagę, w następnym starciu dochodzi do wymiany ciosów, przy czym Polak widocznie góruje. W trzeciej rundzie obaj są wyczerpani. Zwycięstwo Pisarskiego nie ulega jednak wątpliwości.

W wadze półciężkiej Hearns wypunktował Archackiego.

W wadze ciężkiej przyznano Dorobie I zwycięstwo nad Mac Mullanem. Orzeczenie sędziów krzywdzi nieco Irlandczyka.

Reprodukujemy fragment z meczu bokserskiego Irlandia — Warszawa rozgrywanego w Warszawie.

Gryf pokonał Astorię 10:6

Lelewski i Wezner wygrywają przez k. o.

Wczoraj w niedzielę odbył się w Toruniu mecz bokserski o mistrzostwo drużynowe Pomorza między starymi rywalami bydgoską Astorią a toruńskim Gryfem. Spotkanie zakończyło się zasłużonym zwycięstwem toruńczyków w stosunku 10:6 mimo oddania czterech pkt. walkowerem w wadze średniej i ciężkiej. Astoria zaś oddała 2 pkt. w wadze koguciej z powodu nie stawienia się do wagi Wojtkowiaka.

Z zawodników świetnie zareprezentował się Lelewski, który w 20 sekundzie zadał przeciwnikowi tak silny cios, że bydgoszczanin silnie krwawił. Niezłą formę pokazali również sygnalizując powrót formy zeszłorocznej Krzemiński i Wezner. Asy Astorii Urbaniak i Łukowski z braku przeciwników niestety nie mogli pokazać swych walorów. Słabo natomiast zareprezentował się reprezentant Pomorza Wojtkowiak.

Wyniki techniczne poszczególnych walk przedstawiają się następująco:

waga musza — Jarnuszewski (Gryf) — Wypijewski (Astoria). W pierwszym starciu lekką przewagę ma Wypijewski, w drugim do głosu dochodzi Jarmuszewski, trafiając często w dystansu i punktując w zwarciu, gdzie jest bezwzględnie lepszy. W trzeciej zdecydowaną przewagę ma Jarmuszewski, wygrywając wysoko na punkty.

waga kogucia — Grabowski drugi (Gryf) wygrał walkowerem z powodu niestawienia się do wagi Wojtkowiaka (Astoria).

W spotkaniu towarzyskim Wrzesiński (Gryf) walczący zamiast Grabowskiego drugiego nie rozstrzygnął walki z Wojtkowiakiem.

w wadze piórkowej Krzemiński, mając przygniatającą przewagę przez wszystkie trzy starcia pokonał wysoko na punkty Wandzlewicza (Astoria).

w wadze lekkiej — Grabowski I. przegrał nieznacznie na punkty z Dorszem (Astoria).

waga półśrednia — znajdujący się obecnie w doskonałej formie Lelewski już w pierwszej minucie pokonał przez k. o. Sobka (Astoria).

w wadze średniej — Urbaniak (Astoria) wygrał w. o. z powodu nie stawienia się Kamprowskiego.

w wadze półciężkiej — Wezner (Gryf) już w pierwszym starciu pokonał przez techn. k. o. Łuczkę.

w wadze ciężkiej — Łukowski (Astoria) wygrał w. o. z powodu braku przeciwnika.

Poza tym odbyła się nadprogramowa walka juniorów Gryfu Michalaka i Orczykowskiego, która zakończyła się remisem.

W ringu sędziował dobrze p. Stefanicki z Grudziądza, na punkty p. Taczyński również z Grudziądza. Publiczności około tysiąca osób.

Na zawodach obecny był p. gen. W. Thommee.

Dwa zwycięstwa bydgoskich bokserów w Wilnie

W sobotę i niedzielę bawiła w Wilnie bokserska drużyna KPW. Bydgoszcz. Rozegrała ona dwa spotkania. Pierwszego dnia mecz bydgoszczan z WKS. Śmigłym zakończył się zwycięstwem gości w stosunku 10:4. Pięściarze wileńscy wykazali słabą formę i walki stały na niezbyt wysokim poziomie. Pod koniec ostatniej walki mecz został przerwany przez sędziego ringowego z powodu niesportowego zachowania się publiczności i głośnych okrzyków pod adresem sędziego.

W drugim dniu KPW. Bydgoszcz walczył z mistrzem Wilna RKS. Elektrit, zwyciężając 10:6. Wyniki były następujące (na pierwszym miejscu zawodnicy bydgoscy): Janicki przegrał z Bavińskim, Garstka wygrał walkowerem, Borowic zremisował z Kuleszą, Kujaczyński nie rozstrzygnął walki z Krasnopirowym, Rychter przegrał z Sazanowem, Jabłoński zwyciężył Iwańskiego, Halak przegrał walkowerem z Untonem wskutek nadwagi, a w walce towarzyskiej Unton wygrał również przez techniczny k. o. W ostatniej walce Pietros przegrał z Polikwą.

Bokserzy Sokoła poznańskiego zwyciężają w Grudziądzu

Grudziądz. W Grudziądzu odbył się ciekawy mecz bokserski pomiędzy Sokołem poznańskim a Wojskowym Klubem Sportowym (Grudziądz). Zwycięstwo odniosła drużyna poznańska w stosunku 11:5. Poszczególne wyniki walk były następujące (na pierwszym miejscu zawodnicy Sokoła):

W wadze muszej Gąsiorek zremisował z Drążkowskim.

W wadze koguciej Czerwiński zremisował z Dulką.

W walce piórkowej (pierwsza walka) Melerewicz zremisował z Grudzińskim, w drugim spotkaniu wagi piórkowej Pela po najciekawszej walce wypunktował Woźniaka.

W wadze lekkiej Lambryczak wygrał na punkty z Perzem.

W wadze półśredniej Macicjewski przegrał na punkty z Biesem B.

W wadze średniej Majchrzycki pokonał na punkty Mattiasika.

W wadze półciężkiej Rogowski wypunktował Łotockiego.

Sędziował w ringu p. Zawadzki z Grudziądza. Publiczności 500 osób.

Dwa spotkania austriackich hokeistów w Katowicach

W sobotę remis z Dębem. — W niedzielę zwycięstwo nad Pogonią

W sobotę wieczorem odbył się w Katowicach mecz hokejowy między autriackim zespołem „Team alpejski", złożonym z graczy Klugenfurt s. v. oraz Loeben Instruch a Dębem katowickim zakończonym wynikiem remisowym 2:2 (2:1, 0:1, 0:0).

Drużyna austriacka grała na ogół słabo mimo że przewyższała miejscowych grą zespołową. Dąb zagrał gorzej niż zwykle. Obie bramki dla Dębu zdobył Burda.

W niedzielę w drugim spotkaniu austriacka drużyna hokejowa „Team alpejski" rozegrała spotkanie z Pogonią katowicką, wygrywając w stosunku 3:0 (1:1, 2:0, 0:0).

Drużyna Pogoni nie pokazała ładnej gry. Jest to zespół b. słaby, w którym jedynie Ludwiczak stoi na wysokości zadania i jest podporą całej drużyny. Austriacy zagrali lepiej niż w dniu wczorajszym, zawodzili jednak fatalnie pod bramką.

Gra była nieciekawa i stała na niskim poziomie. Goście przez cały mecz mieli wielką przewagę a w drugiej tercji przewaga ich stała się miażdżąca. W trzeciej tercji Pogoń zagrała lepiej, jednak wskutek niedyspozycji strzałowej ataku, nie umieli zdobyć nawet honorowego punktu. Wizdów ok. 200.

A. K. S. bije Ruch 2:1

zapewniając sobie prymat w śląskim piłkarstwie

Na stadionie w Chorzowie rozegrany został w niedzielę mecz piłkarski między A. K. S. a Ruchem. Spotkanie to wygrał A. K. S. w stosunku 2:1 (1:0). Mecz nie wywołał wielkiego zainteresowania i zgromadził zaledwie 3000 widzów.

A. K. S. przez cały czas meczu miał lekką przewagę. W AKS.'ie zagrał dobrze atak, w którym najlepszymi byli Wostal i Piątek. Sama gra była ciekawa i obfitowała w wiele sytuacyj podbramkowych. Bramki dla AKS. zdobyli Piątek i Wostal, dla Ruchu Wilimowski, który zagrał dziś słabo.

Mistrzostwo Pomorza w siatkówce i koszykówce

W ub. sobotę i niedzielę odbyły się w Toruniu dalsze rozgrywki w siatkówce żeńskiej i koszykówce męskiej o mistrzostwo Pomorza.

W sobotę odbyły się dwa spotkania w koszykówce. KPW. Pomorzanin pokonał Z. S. w stosunku 62:32 (22:15), zaś WKS. Sęp uległ doskonałej drużynie bydgoskiej KS. Ciszewski w stosunku 66:26. WKS. Sęp zagrał w tym dniu wyjątkowo słabo.

W niedzielę odbyć się miały dwa spotkania w siatkówkę żeńską KPW. Pomorzanin — KPW. Bydgoszcz i Z. S. Toruń — KPW. Bydgoszcz. Drużyna bydgoska nie przyjechała, wobec czego kluby toruńskie wygrały walkowerem. Rozegrano jednak spotkanie towarzyskie dwóch najlepszych drużyn toruńskich w siatkówce żeńskiej KPW. Pomorzanin i Z. S., które zakończyło się zwycięstwem KPW. Pomorzanin w stosunku 2:1.

Poza tym odbyły się dwa mecze w koszykówce o mistrz. Pomorza. **KPW. Pomorzanin pokonał K. S. Ciszewski** w stosunku 42:39 (19:21). Gra na dobrym poziomie z przewagą techniczną Pomorzanina, która w ostatnim czasie poprawia się z dnia na dzień. W Pomorzaninie wyróżnił się zwłaszcza **H. Malesiński.** W „Ciszewskim" **Szuls i Pikles.**

W drugim spotkaniu WKS. Sęp pokonał Z. S. w stosunku 74:49 (44:26).

Rodzeństwo Kalusowie popisują się wobec regenta Węgier

Staraniem Węgierskiego Związku Łyżwiarskiego odbyły się w piątek wieczorem w Budapeszcie międzynarodowe pokazy jazdy figurowej. W jeździe solowej wystąpili najlepsi zawodnicy węgierscy z Tertakiem i Pataky na czele. W jeździe parami popisała się mistrzowska para świata Herber-Baier (Niemcy), rodzeństwo Szekrenyessy (Węgry) oraz mistrzowska para Polski rodzeństwo Stefan i Erwina Kalusowie. Przy tak silnej konkurencji para polska oczywiście nie mogła się specjalnie wyróżnić, mimo że jej produkcje nagradzane były burzliwymi aklaskami. Na pokazie, który zgromadził przeszło 2 tysiące widzów, obecny był regent Horthy z małżonką.

Tenisiści jeszcze grają ale w Australii

Australia bije Niemcy w tenisie 3:2

Sydney. (Pat) W Brisbane zakończył się mecz tenisowy Australia—Niemcy. Ostatecznie zwycięstwo odniosła Australia w stosunku 3:2. Porażki poniósł jedynie Henkel, podczas gry Cramm wygrał oba spotkania. Decydujące znaczenie miała gra podwójna, wygrana przez Australijczyków.

Australia wygrywa z Ameryką 4:1

Sydney. Równocześnie z meczem tenisowym Australia—Niemcy rozegrany został mecz Australia—Ameryka. Zwycięstwo odniosła również Australia 4:1. Największą sensacją meczu była klęska pierwszej rakiety świata Amerykanina Budge z młodziutkim Bronwichem. Budge przegrał spotkanie 2:6, 3:6, 10:8, 4:6.

Szwajcaria zwycięża Niemcy w hokeju 3:1

Bazylea. Po zwycięstwie w meczu hokejowym nad Czechosłowacją Szwajcaria zanotowała w niedzielę drugi sukces w postaci zwycięstwa nad Niemcami 3:1 (0:0, 3:0, 0:1). Mecz był ciekawy, prowadzony w szybkim tempie i obfitował w liczne emocjonujące sytuacje zwłaszcza w drugiej i trzeciej tercji. Szwajcaria wygrała zasłużenie, zdobywając punkty przez Torrianiego (2) i Cattiniego (1). Honorowy punkt dla Niemiec uzyskał Ball.

Amerykanie ściągneli porządny podatek od Schmelinga

NOWY YORK. Przed wyjazdem z Nowego Yorku Schmeling musiał zapłacić amerykańskim władzom skarbowym podatek w wysokości 23.700 dolarów od dochodów z meczu bokserskiego.

Przemówienia prokuratora i obrońców

w procesie b. starosty Czarnockiego

Prokurator domaga się kary 6-ciu lat więzienia, obrońcy proszą o uniewinnienie oskarżonego

Dziś ogłoszenie wyroku

Dwutygodniowy, tasiemcowy proces o nadużycia b. starosty kartuskiego Jerzego Czarnockiego, **dobiegł wreszcie końca.**

W sobotę — przed Sądem Okręgowym w Gdyni rozegrał się **ostatni akt tej sprawy, dziś, w poniedziałek o godz. 19 ogłoszony zostanie wyrok.**

PRZEMÓWIENIA STRON WYPEŁNIŁY CAŁY DZIEŃ

Po piątkowej przerwie w przewodzie sądowym, w sobotę nastąpiły przemówienia stron, które wypełniły cały dzień. Sobota była zarazem najdłuższym dniem pracy sądu w ciągu dwutygodniowej rozprawy.

Jako pierwszy głos zabrał oskarżyciel publiczny **wiceprokurator Mojkowski,** który na wstępie przedłożył trybunałowi protokóły sądu obywatelskiego Związku Ziemian na Kresach, dotyczące działalności Czarnockiego w Nieświeżu. Protokóły sądu obywatelskiego, zatwierdzone następnie przez Radę Naczelną Zw. Ziemian **zarzucały Czarnockiemu postępowanie niezgodne z etyką** i wskazywały na przewinienia popełnione w związku z urzędowaniem b. starosty nieświeskiego, a następnie kartuskiego. Przedkładając protokóły sądu obywatelskiego ziemian niewieskich, prokurator wniósł

O WZNOWIENIE POSTĘPOWANIA DOWODOWEGO.

W odpowiedzi na wniosek prokuratora imieniem ławy obrończej głos zabrał adw. **Rudziński,** stwierdzając, iż obrona zasypywana jest listami i propozycjami dostarczenia nowych dowodów odciążających Czarnockiego przez osoby znające jego działalność, jednak adwokaci z wnioskiem o przedłużenie i tak długiego przewodu sądowego nie występują. Z tych samych względów — względów zasadniczych adw. Rudziński zgłosił imieniem ławy obrończej **sprzeciw co do przyjęcia wniosku prokuratora.**

Sąd postanowił wniosku prok. Mojkowskiego nie uwzględnić, uważając iż wniosek oskarżyciela publicznego jest **spóźniony.**

Po załatwieniu tej sprawy głos zabrał ponownie prok. Mojkowski, który w blisko **4-godzinnym** przemówieniu uzasadnił poszczególne punkty aktu oskarżenia, podtrzymując podniesione przez prokuraturę S. O. zarzuty **w całej rozciągłości.**

— „Przez cały czas przewodu sądowego — mówił prok. Mojkowski — padały ze strony ławy oskarżonego zapewnienia: **jestem niewinny, cierpię za innych!** Zapewnienia te padały sugestywnie. Panowie Sędziowie! Gdyby na chwilę zapomnieć było można o 7 tomach materiału śledztwa, o świadkach, wówczas mogłoby zrodzić się pytanie „może Czarnocki cierpi niewinnie?"

Celem tych zapewnień oskarżonego był jednak wyłącznie — jak stwierdził prokurator — zamiar zamącenia prawdy materialnej, prawdy sądu i prawdy opinii publicznej.

Odpierając zarzuty, które spotkały zarówno oskarżenie, jak i osobę biegłego, rzekomo nieżyczliwego i stronnicze ustosunkowanie się insp. Galotzego do osoby podsądnego prokurator scharakteryzował zeznania świadków procesu, stwierdzając, że w sprawie tej **zeznania b. wojewody Kirtiklisa są wiarogodne** — wiarogodne wbrew pobocznym twierdzeniom pewnych kół.

— Zasadniczą linią obrony oskarżonego — zdaniem prokuratora — **to obrzucanie błotem wszystkich innych, bliskich tej sprawie osób, a co zatem się kryje — chęć wymknięcia się od poniesienia odpowiedzialności.**

Częściowo przemawiał prok. Mojkowski przy **drzwiach zamkniętych.**

W końcowych wywodach, oskarżyciel publiczny podniósł, iż **wina oskarżonego jest ciężka i nie można jej ukryć zarówno w cieniu, wytworzonym wokoło osoby b. wojewody pomorskiego Kirtiklisa, jak i za zasłoną dymną, powstałą nad zgliszczami palonych kwitów i rzekomych dowodów.**

Osk. Czarnocki — zdaniem prokuratora — nie mówi prawdy i nie pierwszy raz zasiada na ławie oskarżonych. **Przeszłości** — pięknej, dawnej karty Czarnockiego — prokurator **nie kwestionuje.**

Przemówienie swoje kończy prok. Mojkowski nast. zwrotem:

— Oczekuję wyroku sprawiedliwego, wyroku surowego, tak wielkiego, jaką była wina oskarżonego.

WNOSZĘ O 6 LAT WIĘZIENIA I GRZYWNĘ!"

Przemówienie oskarżyciela publicznego, operującego nie patosem lecz miażdżącymi faktami, wywołuje **duże wrażenie** wśród licznej publiczności. Sprecyzowanie oskarżenia do cyfrowego wniosku jest **niespodzianką** dla wszystkich.

BBWR nie wywierał wpływu na działanie Czarnockiego

Przemówienie obrońcy adw. Wedegisa

Po przemówieniu prokuratora jako pierwszy z trzech obrońców zabrał głos **adw. Wedegis.** Mówę swoją rozpoczął adw. Wedegis przypomnieniem sprawy **„landrata" pruskiego w Złotowie Wiesnera** w r. 1931. Landrat ten popełnił defraudację, która wyszła na jaw. W konsekwencji władze centralne Rzeszy, unikając rozgłosu przeniosły go na analogiczne stanowisko do Nadrenii, a po kilku tygodniach odbył się proces przy drzwiach zamkniętych „landrat" został skazany **a cała sprawa nie przedostała się do wiadomości publicznej.** Fryderykowska administracja pruska, dbając o autorytet państwa uczyniła w ten sposób wszystko, by sprawa nie nabrała **szkodliwego rozgłosu.**

Jako przeciwstawienie tej metody postępowania, w procesie Czarnockiego nie uczyniono nic dla uniknięcia zrobienia ze sprawy **publicznej sensacji.**

Mówca stoi na stanowisku, że aresztowanie Czarnockiego i cały proces są tragiczną pomyłką władz sądowych, która nie tylko złamała życie oskarżonego, lecz również wyrządziła szkodę sprawie ogólnej, gdyż wprawdzie to co mówiło się na sali sądowej w pamięci naszej przeminie, natomiast na długo jeszcze pozostanie po tym osad w **psychice ludu kaszubskiego,** gdzie Czarnocki przecież przez szereg lat reprezentował ideję państwową.

W dalszym ciągu obrońca analizuje **konstrukcję aktu oskarżenia, wykazując jej wady,** w szczególności zaś kładzie nacisk na wadliwy, jego zdaniem wpływ ekspertyzy na założenia oskarżenia. Obrońca krytykuje ekspertyzę biegłego Galotzego, starając się wykazać jej jednostronność, tendencyjność i niewykorzystanie całości materiału. Płynie to przede wszystkim stąd, że najważniejsze dokumenty zostały spalone i nie istnieją. Obrońca twierdzi, że w tej sprawie ze względu na zniszczenie większości materiału faktycznego, **ekspertyza, mogąca stać się podstawą wyroku, w ogóle jest niemożliwa.**

Przechodząc do t. zw. „oszczędności" wymienionych przez Czarnockiego, obrońca wysuwa koncepcję, że oskarżony był do tego **zmuszony swoją zależnością służbową od ówczesnego wojewody i obawą utraty stanowiska.** Adw. Wedegis akcentuje przy tym, że chodziło tu tylko o zależność oskarżonego od b. woj. Kirtiklisa, wyłącza natomiast możliwość istnienia jakichkolwiek innych wpływów natury politycznej. W szczególności **błędna jest wersja, którą lansuje prasa opozycyjna, jakoby istniał związek pomiędzy nadużyciami a Blokiem Bezpartyjnym Współpracy z Rządem, który był największą w Państwie organizacją ze wspaniałymi nazwiskami na sztandarze i odegrał w dziejach Polski pozytywnie historycznie doniosłą rolę.** Mówca zaznacza, że jak wynika z przewodu sądowego i z zeznań b. posła Tebinki w szczególności, metody b. wojew. Kirtiklisa **wywoływały opozycję w BBWR, w której brał udział również ówczesny sekretarz wojewódzki Schab.**

Następnie obrońca wylicza wydatki Czarnockiego, wskazując, że **pokrywają one sumę rzekomych nadużyć,** opierając się m. inn. na zeznaniach św. Jasińskiego. Co do kwestionowania wiarygodności zeznań tego świadka przez prokuratora ze względu na wyrok skazujący za zboczenia seksualne oraz podawanie w wątpliwość jego ideowości, obrońca powołuje się na przykłady z historii, wspominając o okresie złotym Cesarstwa Rzymskiego, obfitującym w fakty, dowodzące, że **wielka ideowość łączyła się niejednokrotnie z wybujałym erotyzmem.**

Na zakończenie obrońca omawia jeszcze kwestię **rzekomej łapówki notariusza Krygowskiego,** charakteryzuje poszczególnych świadków i podkreśla, że sędziowie przy wyrokowaniu powinni z krainy cyfr i dokumentów które sprawy nie wyjaśniają przenieść się w dziedzinę rozważań na temat **osoby oskarżonego** i wziąć pod uwagę wyrażoną o nim opinię z tak poważnych ust jak insp. armii gen. **Bortnowskiego,** wicewojewody **Wendorffa,** nacz. **Ceceniowskiego** i b. posła **Tebinki.**

MOWA ADW. POWAŁOWSKIEGO

W późnych już godzinach wieczornych głos zabrał drugi z obrońców — **adw. Powałowski** z Gdyni. Mówca uzupełnił wywody adw. Wedegisa, analizując dalsze punkty aktu oskarżenia. Dłuższą chwilę uwagi poświęcił adw. Powałowski sprawie **działalności Komisji Rozdzielczej,** wyrażając, że nadużycia na szkodę tej komisji **nie miały w ogóle miejsca.** Jak wynika bowiem z zeznań b. pos. Tebinki, **kwoty płynące na cele** polityczne z opłat za świadectwa wywozowe. były pobierane **w porozumieniu z nieżyjącym prezesem Kom. Rozdz. śp. dr. Esden-Tempskim.**

Dalej mówca starał się obalić zarzuty, dotyczące **szparagarni,** rzekomych nadużyć z **cukrem dla dzieci** oraz podważa szereg innych punktów aktu oskarżenia.

Adw. Powałowski, tak samo jak i adw. Wedegis **wnoszą o uniewinnienie oskarżonego.**

Ostatnim mówcą z ławy obrończej był **adw. Rudziński.**

Mówca ten porównał akt oskarżenia do pochyłego gmachu, po czym wspomniał o bohaterskiej śmierci brata oskarżonego płk. Wiktora Czarnockiego. Mówca wniósł również o uniewinnienie oskarżonego.

Balet polski zawojował Anglików z nad Tamizy

Uroczysta premiera odbyła się w obecności rodziny królewskiej i ambasadora R. P.

Londyn. W wypełnionej po brzegi elitą towarzystwa Londynu sali słynnego na cały świat teatru Covent Garden odbyła się w czwartek wieczorem premiera londyńska baletu polskiego.

Przedstawienie to zaszczycone zostało obecnością członków rodziny królewskiej, a mianowicie dwu ciotek króla, które zasiadły w loży królewskiej w towarzystwie ambasadora R. P. i pani Raczyńskiej.

Spektakl rozpoczęty został odegraniem obu hymnów narodowych angielskiego i polskiego, których publiczność wysłuchała stojąc.

Na pierwszy ogień poszedł balet „Legenda Krakowa", który zdobył sobie odrazu uznanie publiczności angielskiej. Uznanie publiczności londyńskiej znalazł również następny balet, koncert Emol Chopina. Muzyka Chopina zlewająca się z piękną rytmiką ruchów tanecznych budziły prawdziwy zachwyt. Obie primabaleriny polskiego baletu Sławska i Juszkiewiczówna wyglądały uroczo i tańczyły doskonale. Całość tworzyła przepiękny obraz muzyczny.

Na zakończenie wieczoru poszedł balet „Pieśń o ziemi", którego ludowy charakter stanowił dla publiczności angielskiej widoczną atrakcję. Wywoływaniom nie było końca, a zwłaszcza gorąco przyjmowano kierowniczkę artystyczną naszego baletu Br. Niżyńską, którą podobnie jak i primabaleriny Sławską i Juszkiewiczównę obdarzono wspaniałymi koszami i bukietami kwiatów.

Samochód nie droższy od motocykla

Niemcy rozpoczną masową produkcję tanich aut

BERLIN. Kanclerz Hitler wygłosił onegdaj przemówienie wobec 20.000 robotników, którzy przybyli na zebranie w „Teatrze Ludowym". Kanclerz zapowiedział iż wkrótce zostanie rozpoczęta budowa samochodów, których cena nie będzie przewyższała ceny motocykla.

W ciągu kilku najbliższych miesięcy powstanie jedna z największych fabryk samochodowych. Samochód ten dzięki swej taniości będzie stanowił przedmiot wywozu. Samochody będą budowane w tak wielkiej ilości, iż w końcu Niemcy osięgną poziom, na jakim znajduje się Ameryka, gdzie na 5 mieszkańców wypada 1 samochód.

Kto siedzi w Berezie Kartuskiej?

Dalsze szczegóły o osobach, umieszczonych w Obozie Odosobnienia

Jak się dowiaduje Agencja „Iskra", przeprowadzona przez ministerstwo spr. wewnętrznych akcja kierowania do Miejsca Odosobnienia niebezpiecznych i niepoprawnych przestępców kryminalnych oraz spekulantów i innych szkodników gospodarczych, obejmuje stopniowo teren całego Państwa.

Jak już donosiliśmy, w chwili obecnej znajduje się w Berezie Kartuskiej szereg przestępców szczególnie uciążliwych dla ludności, bądź dezorganizujących życie gospodarcze.

Wśród około stu kilkudziesięciu osób m. in. osadzono w Miejscu Odosobnienia Juliana Susła, który już od 30 lat trudnił się na terenie Krakowa i okolic kradzieżami, przy czym kolejno przerzucał się z zawodu kieszonkowca na włamywacza i kasiarza, występując ostatnio nawet z bronią w ręku. Suseł był już w czasie swej dotychczasowej kariery złodziejskiej 48 razy karany sądownie.

Również z terenu Krakowa umieszczony został w Miejscu Odosobnienia Julian Franciszek Dzierżyński, złodziej kieszonkowy, a ostatnio specjalista od włamań do sklepów, mieszkań i kas. Dzierżyński trudnił się kradzieżami od roku 1911 i był już karany przez sądy polskie, austriackie i czechosłowackie 21 razy, przy czym odsiadywał on już wyroki, skazujące go na 2 lata, 2 i pół, 3, 5 i 7 lat więzienia.

Z terenu woj. warszawskiego skierowany został m. in. Wolf Jagidowicz, zawodowy paser, koniokrad i fałszerz, grasujący na terenie osiedli podwarszawskich. Jagidowicz był karany 6 razy, łącznie na 12 i pół lat więzienia.

Z Katowic osadzony został w Berezie Kartuskiej Abraham Zelkowicz, trudniący się zawodowo przemytem sacharyny, kamieni do zapalniczek, wyrobów futrzanych i galanteryjnych oraz przemytem walut za granicę. Zelkowicz był już parokrotnie karany aresztem i grzywną oraz więzieniem za przekupstwo. Pomimo wydalenia go z pasa granicznego, działał on nadal na terenie Katowic, za co nawet był już karany 3 miesięcznym aresztem.

Również skierowany został do Miejsca Odosobnienia Simon Spielvogel, właściciel sklepu w Śniatyniu. — Spielvogel zawodowo trudnił się przemytem. Wielokrotnie w czasie rewizji znajdowano u niego duże ilości jedwabiu sztucznego, kamieni do zapalniczek oraz galanterii pochodzenia zagranicznego. Ostatnio Spielvogel zajmował się również przemytem walut.

Z terenu Kalisza osadzono m. in. Leona Jedwabia, właściciela 17 kamienic oraz dwóch majątków ziemskich. Jedwab był karany za przestępstwa dewizowe, ukrywanie majątku, a również skazany został w roku 1936 za fałszywe oskarżenie. Ogromnego majątku dorobił się, trudniąc się również akcją przemytniczą. Jedwab znany jest ponadto z szykanowania swych pracowników, a zwłaszcza dozorców posiadanych przez niego nieruchomości.

GRUDZIEŃ
20
Poniedz.

KALENDARZYK
Poniedziałek, 20. 12. — Teofila.
Wtorek, 21. 12. — Tomasza.
Środa, 22. 12. — Zenona.

Z miasta

— Zebranie Rady Miejskiej. W programie uchwalenie budżetu dodatkowego. Jutro we wtorek, dnia 21 bm. o godz. 18,30 w ratuszu odbędzie się zebranie Rady Miejskiej.

— **Schronisko dla Niewidomych w Bydgoszczy** urządza swój doroczny obchód gwiazdkowy w środę, dnia 22 bm. o godz. 18 w świetlicy przy ulicy Kołłątaja 9. Kuratorium, zaprasza wszystkich szlachetnych Ofiarodawców i sympatyków na powyższy obchód.

— **Caritas — dziękuje:** F-ma Jankowski, oddział w Bydgoszczy, ofiarowała na biednych 4,30 m. materiału na ubranka a f-ma J. Zieliński w/m złożyła na biednych 26 par obuwia damskiego i dziecięcego. Za cenne dary składamy serdeczne „Bóg zapłać". Bydgoski Okręg „Caritas".

— **Bydgoskie Towarzystwo Wioślarskie** przypomina o swoim dorocznym obchodzie gwiazdkowym, który odbędzie się dnia 21 bm. o godz. 20.30 w Resursie Kupieckiej przy ul. Jagiellońskiej 13. Uprasza się o liczne przybycie członków i sympatyków.

— **Zarząd nowego szpitala miejskiego** podaje do wiadomości, że chorych można odwiedzać codziennie od godz. 15—16.

Kronika policyjna

— **Kradzieże drobiu w powiecie.** Nieznani sprawcy włamali się do kurnika dr. Szewca zam. w Koronowie skąd skradli 15 kur różnego opierzenia, 5 kaczek i 7 indyków. Za pomocą wybicia szyby i otwarcia okna dostał się do chlewa rolnika Floriana Martynowicza zam. w Trzeboniu w pow. bydgoskim złodziej i skradł 4 kaczki i 3 indyki, ogólnej wartości około 56 zł.

Wrażenia z kin

„TY CO W OSTREJ ŚWIECISZ BRAMIE" W KINIE KRISTAL.

„**Ty, co w ostrej świecisz Bramie**". Już sam tytuł filmu wystarcza by zelektryzować społeczeństwo i zachęcić do zobaczenia tego obrazu, który śmiało zaliczać można do superfilmów polskiej produkcji i kinematograficznej. Podziwiać można reali zatorów filmu, którym szczęście sprzyjało może dlatego, że z umiłowaniem i wielkim poczuciem sumienności zabrali się do pracy mało skomplikowanej, zgóry uspakajający widzów, że wszystko pomyślnie się rozwiąże, ma za podłoże głęboką wiarę, która tworzy i podtrzymuje siłę charakteru i prowadzi wierzących ludzi do ostatecznego zwycięstwa. Nic to nowego, tej treści obrazów jest więcej, a jednak żaden nie zdoła tak przekonać i głęboko wzruszyć jak obecnie wyświetlany film, tak szczęśliwie oparty o kult Matki Boskiej Ostrobramskiej, głęboko zakorzeniony w sercu każdego Polaka. Zdjęcia wileńskie dobrze udane, gra artystów na właściwym poziomie. Na czoło zespołu aktorskiego wysuwają się doskonały jak zawsze Junosza Stępowski, Cybulski, Kurnakowicz oraz panie Bogda, Żelichowska i Trapszowa. W nadprogramie aktualności Pata i zapowiedzi nowych filmów.

Dzień w Bydgoszczy

Z życia Kolejowego KW
W ub. roku klub zdobył 12 zwycięstw

Jednym z żywotnych klubów wioślarskich na Pomorzu jest Kolejowy Klub Wioślarski w Bydgoszczy. Onegdaj odbyło się roczne walne zebranie tego klubu pod przewodnictwem p. Brzezińskiego.

Ze sprawozdań członków zarządu zeszłorocznej działalności klubu wynikało, że w ciągu roku odniósł on 12 zwycięstw i zajął czwarte miejsce w tabeli punktacyjnej PZTW.

Po udzieleniu absolutorium ustępującemu zarządowi wybrano nowy w następującym składzie: pp. Nowak i Polak, sekretarze Geleciński i Kęsy, skarbnicy — Waszak i Lewandowski, naczelnicy — J. Olszewski, Kaczmarek i Czarkowski, gospodarze — Januszewski, Szrajber, Siekierski, radni — Karpowski i Guzek, kronikarz — Graczyński, zast. — Orłowski. Do komisji rewizyjnej wybrani zostali pp Szulc, Armknecht i Grajkowski. Sąd honorowy tworzą pp.: Olszewski, St. Murawski, Jegliński, Nowacki i Erdmann.

„Andrzejki harcerskie"
Pożyteczna akcja Teatru Harcerskiego

Przed niedawnym czasem zamieściliśmy obszerniejszy reportaż o dziejach i rozwoju bydgoskiego Teatru Harcerskiego, oraz o jego ostatnim występie — „Andrzejkach" w dniu 27 listopada w Szkole Podchorążych.

Widowisko to powtórzone zostało dwukrotnie w dniu 12 grudnia w wojskowej hali gimnastycznej i to naprzód **jako widowisko szkolne, a następnie jako widowisko dla wojska.**

Rozradowane twarzyczki dziatwy starszej i tych najmłodszych oraz **zasłuchane marsowe twarze naszych kochanych żołnierzy,** rekrutujących się przeważnie z pełnych wprawdzie uroku, lecz smętnych okolic Pińszczyzny — były **dowodem, jak szczęśliwą i trafną jest idea bydgoskiego Teatru Harcerskiego: szerzenie piękna i bogactwa naszej swojszczyzny,** w jej krasie stroju ludowego, dziarskości i rozmaitości tańca i śpiewu i jej bogactwa ciekawych okolicznościowych obrzędów.

Przedstawienie szkolne zaszczycili dowódca bydgoskiej brygady kawalerii **generał Grzmot - Skotnicki,** w towarzystwie komendanta placu **kpt. Głowackiego** oraz **wielu dyrektorów szkół średnich i powszechnych,** co świadczy, jakim życzliwym uznaniem cieszy się nasz Teatr Harcerski i jego ambicje artystyczne. **ch.**

— **Nocny dyżur aptek.** Od dnia 20 do 25 bm. dyżur pełnią: Apteka Centralna, ul. Gdańska 27, tel. 3994 i apteka pod Lwem, ul. Grunwaldzka 37, tel. 3191.
— **Komenda policji i urząd śledczy tel. nr. 2700.**
— **Straż pożarna tel. 06.**
— **Pogotowie ratunkowe tel. 2615 i 2616.**

Z TEATRU MIEJSKIEGO.

Dziś w poniedziałek operetka J. Beera **„Polskie wesele"**, we wtorek zaś **„Panna Coctail"**, znakomita komedia St. Kiedrzyńskiego, która odniosła niepośledni sukces artystyczny.

„Księżniczka Czardasza" po cenach groszowych. Przebogata w melodie przepiękna operetka E. Kalmana **„Księżniczka Czardasza"**, ukaże się nieodwołalnie ostatni raz w sezonie w środę, dnia 22 grudnia br. o godz. 20-ej **po cenach od 10 gr. do 1,15 zł.** Bilety są już do nabycia w kasie teatru.

Repertuar świąteczny zapowiada ostatnie nowości naszego repertuaru. W sobotę, dnia 25 grudnia dane będą dwa przedstawienia: o godz. 16 po cenach zniżonych ukaże się **„Panna Coctail"** St. Kiedrzyńskiego, wieczorem zaś **„Polskie wesele"**, operetka J. Beera.

W niedzielę o godz. 16 **„Źródło miłości"**, wielka operetka w 14 obrazach Jara Benesa, wieczorem zaś premiera tryskającej humorem i dowcipem krotochwili polskiej Ruszkowskiego **„Jadzia wdowa"** w reżyserii K. Koreckiego.

REPERTUAR KIN.

APOLLO: „Walka o złote pola" i piękny dodatek kolorowy oraz tygodnik Pata.
BAŁTYK: „Dwie Joasie" z Jadwigą Smosarską i „Mały lord".
KRISTAL: „Ty co w Ostrej świecisz Bramie" i kronika Pat'a.
MARYSIEŃKA: „Poświęcenie" z Robertem Taylorem i Barbarą Stanwyck.
KAPITOL: „Kwiat Hawai" i „Człowiek, który wiedział".
ADRIA: „Panowie z towarzystwa" i nadprogram.

Unarodowienie Polski Zachodniej
Czy Polska Zachodnia potrzebuje unarodowienia?
Z ciekawego odczytu prezesa Kazimierza Kierskiego

W ubiegły piątek w sali Resursy Kupieckiej odbyło się staraniem Obozu Zjednoczenia Narodowego zebranie, na którym referat pt. „Unarodowienie Polski Zachodniej" wygłosił p. prezes Kazimierz Kierski, autor cennego dzieła źródłowego": „Ochrona praw mniejszości w Polsce" i wspaniałomyślny ofiarodawca olbrzymiego zbioru dokumentów historycznych dla miasta Bydgoszczy.

Najwybitniejszy ten znawca zagadnień mniejszościowych w Polsce i były wykładowca tych zagadnień na wydziale dziennikarskim Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu podzielił się z zebranymi licznie słuchaczami uwagami, których nie wolno bagatelizować, a z których trzeba wyciągnąć konsekwencje.

Uwagi te — zresztą — w części zasadniczej i dotyczącej zagadnienia niemieckiego pokrywały się z tym, co w cyklu reportaży red. mgr. Kretowicza: „Bydgoszcz — ośrodkiem krzewiącej się niemczyzny" — pisaliśmy.

CZY ZACHODNIA POLSKA NIE JEST NARODOWA?

Na wstępie prelegent zajął się analizą tematu i dowodem, że nie ma w nim żadnego paradoksalizmu, choć możnaby się go dopatrywać.

Przecież Ziemie Zachodnie są zamieszkałe przez przeszło 90 proc. Polaków, którzy rozmawiają czystym polskim językiem, przecież w społeczeństwie Zachodniej Polski tkwi narodowy tradycjonalizm i są inne jeszcze czynniki wskazujące na to, że gdzie jak gdzie, ale tutaj Polacy są gospodarzami kraju.

JEST GORZEJ NIŻ WYGLĄDA.

Niestety, tak nie jest. Do tego, aby Ziemie Zachodnie nazwać było można całkowicie unarodowionymi — jest jeszcze bardzo daleko!

Bo na tych ziemiach panoszy się żywioł nam obcy, żywioł, który przedstawia siłę i organizację, a więc z którym trzeba się liczyć.

Na Ziemiach Zachodnich liczebnie mieszka nikły procent Niemców ale są oni nie współmiernie do swej liczebności umocnieni gospodarczo. I gospodarczo właśnie Ziemie Zachodnie nie są jeszcze unarodowione.

Wogóle obecnie stała się aktualna kwestia kto ma być wyłącznym gospodarzem kraju.

Kwestia ta prowadzi do jedynego możliwego rozwiązania: gospodarzem może być tylko Polak, bo ani Rusin, ani Żyd, ani Niemiec, których intencje znamy z czasów zaborczych. I dlatego, właśnie musimy zabrać się do intensywnej akcji unarodowienia Polski, bo na Wschodzie wypierają nas Rusini, a na Zachodzie — Niemcy.

Prelegent wywody swoje poparł cyframi i statystykami, oraz przykładami panoszącego się germanizmu na Zachodzie Polski.

W walce z niemczyzną musimy uzbroić się w bezinteresowność i podporządkować własne interesy i prywatne ambicje celowi wyższemu, na co niektórym Polakom tak ciężko jest się zdobyć...

Prelegent, nie wyczerpał całego zagadnienia i na ten temat wygłosi dalsze odczyty, o terminie których nie omieszkamy społeczeństwa bydgoskiego uwiadomić.

OZN dobrze się przysłużył sprawie narodowej, że dał tak skrupulatnie i z takim znawstwem opracowane omówienie tak ważnego dla całej Polski zagadnienia.

Szkoda wielka, że z okazji zapoznania się z tym zagadnieniem nie skorzystali ci bydgoszczanie, którzy uważają problem niemiecki za mało ważny i bez znaczenia.

WRAŻENIA TEATRALNE

„Polskie Wesele"
Operetka w 3 aktach Józefa Beera

Ostatnimi czasy jesteśmy świadkami dziwnego naporu zjawiska w muzyce lekkiej, które nazwać by można renesansem folkloru, nawrotem do szeroko nakreślonej, pełnej prostoty, głębi i nastroju liryki ludowej czy narodowej, tak bez apelacyjnie — zdawałoby się — stłamszonej przez „murzyńską" rytmikę synkopową. Po prostu zatęskniliśmy za melodią, tym zasadniczym elementem działania muzycznego, zarzuconym świadomie w okresie poszukiwania nowego wyrazu, rugowania „nie złożonego" rysunku melodycznego, harmonijnej, tonalnej linii na rzecz kalkulatywnego modernizmu. Błyskotliwy blichtr ornamentyki instrumentacyjnej, dezynwoltura w operowaniu kontra-punktem i tym podobna akrobatyka techniki kompozytorskiej — nie zastąpi głębi uczucia, którą dać może melodyka, odźwierciedlająca najbardziej bezpośrednio i najsubtelniej wszystkie odcienie przeżyć i wzruszeń psychicznych.

To poszukiwanie nieprzebranej Krynicy bogactwa folklorystycznego doprowadziło właśnie Benesza do odkrycia.... „Źródła miłości", którego zdrojem napawaliśmy się przed niedawnym czasem, a Józefa Beera zawiodło do polskiego dworu na „Polskie Wesele". O ile jednak Czech mimo zapożyczeń fakturowych, a niekiedy i tematycznych dał rzecz choć w części oryginalną, o tyle Niemiec nie dysponując szczególną inwencją, oparł swój twór w przeważnej mierze na motywach polskich i po troszę nie polskich. Lecz ta niepretensjonalna wiązanka motywów, tak bliskich naszemu sercu nastraja wdzięcznie do Beera, już choćby dlatego, że idiomu muzyki polskiej nie wypaczył skrajnie indywidualnym podejściem, czy przefiltrowaniem. Jego układ ujmuje przy tym smakiem i rutyną kompilacji. W zestawieniu pieśni i ich sharmonizowaniu jest bodajże więcej sztuki, pomysłowości i wręcz natchnienia, niż w niejednej autentycznie swoistej kompozycji. Słuchając „Polskiego Wesela" mamy wrażenie, że zwiedzamy piękny muzeum kosztowności ludowych. Montaż muzyczny Beera jest owocem jego osobistych, szczerych zamiłowań, które przeszły w doskonałe znawstwo materii. Mamy tu do czynienia zgoła z pasją zbieracza, wywodzącą się nie z nastawień koniunkturalnych, ale z artystycznego zmysłu, kultury i intelektu, które czynności „szperania" nadają głębszy sens. Każda strona partytury — to witryna zbiorów ludowych. Urzekające są „polonica" ze wszystkich niemal regionów kraju. I popularny „Umarł Maciek, umarł" i pieśni góralskie, i krakowiaki i przyśpiewki łowickie. Tu i ówdzie przewinie się fraza z „Halki" lub motyw mazurka szopenowskiego. Wystawa specjalna, której eksponaty nie są umieszczone w szklanym grobowcu, nie są opatrzone numerami katalogu, ale grają żywym trójdźwiękiem: rozsłonecznionej pogody, słońca i humoru. A wszystko to podane w oprawie kunsztownej w szacie bogatej, misternie udźwiękowionej. Aż żal bierze, że żadnemu z polskich kompozytorów nie wpadł do głowy koncept tego rodzaju. Niestety zdobywamy się tylko na nie wyszukane wiązanki pieśni polskich, a ciężkiej tej pracy imają się przeważnie dyrygenci orkiestr zdrojowiskowych i wojskowych. Wodewile ze śpiewami Krumłowskiego, Kamińskiego czy Turskiego okryły się już dziś patyną i nie wypełniają luki.

Libretto, aczkolwiek nie szablonowe, pozostawia wiele do życzenia. Dowcip nijaki, sytuacje naciągnięte, kawały z grubsza pomyślane, by wspomnieć chociażby o osobliwym poskromieniu hrabiny - złośnicy. Pan hrabia walący kapryśną swą żonę w sempiternę i to w obecności dopiero co przybyłych z zagranicy bratanków oraz głupawego ekonoma był w owej chwili nie tyle dziwolągiem, czy — jak zapewne chciał autor — uosobnieniem tężyzny męskiej, ale ordynarnym szewcem. Wprawdzie steno wano wiele podobnych kantów, ale i pozostałe, „niewinne" — raziły.

(Dokończenie w numerze jutrzejszym).

(gz.)

Poczta w czasie świąt

Dnia 24 grudnia br. służba kasowa zewnętrzna dla publiczności do godz. 16-ej. Doręczenie przesyłek listowych dwurazowe.

Dnia 25 grudnia br. pocztowa służba zewnętrzna oraz służba doręczeń przesyłek pocztowych ustaje w zupełności. Wyjątek stanowią przesyłki expresowe i paczki żywnościowe.

Dnia 26 grudnia br. normalna służba we wszystkich działach służby pocztowej od godz. 9—11 oraz jednorazowe doręczenie wszystkich przesyłek pocztowych.

Godziny urzędowe w telegrafie i w telefonie oraz nadawanie przesyłek listowych bez zmiany.

Równocześnie urząd pocztowy zwraca się z prośbą do publiczności, by we własnym interesie nadawała przesyłki świąteczne do dnia 22 bm. włącznie (szczególnie paczki), aby mieć pewność terminowego doręczenia przesyłek odbiorcom.

W okresie świąt można wysyłać życzenia świąteczne 5 słów treści za opłatą 5 gr., zaś telegramy z życzeniami 15 słów za opłatą 1 zł. Telegramy gratulacyjne (XLT) do zagranicy (kraje europejskie) opłata wynosi 50% normalnej taryfy zagranicznej, a telegramy (G) do Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, Kanady i Meksyku z wyznaczonym tekstem opłata 9 zł.

Ograniczony ruch kolejowy w czasie świąt

W czasie świąt Bożego Narodzenia dnia 25 i 26 bm. nie będą kursowały następujące pociągi pasażerskie:

Nr. 330/329 na linii Toruń Przedm. — Kowalewo Pom.

Nr. 345/346 na linii Kowalewo Pom. — Wąbrzeźno.

Nr. 1047 na linii Bydgoszcz — Miasteczko.

Nr. 6151/6133 i 634 na linii Brodnica — Grudziądz.

Pociąg nr. 634 na odcinku Laskowice — Grudziądz będzie kursował.

Nowemiasto Lubawskie

— **„Sylwester dla bezrobotnych".** Odbyło się zebranie przedstawicieli władz i urzędów pod przewodnictwem p. rej. Domagały, na którym uchwalono urządzić w celu zasilenia funduszów tegorocznej akcji pomocy zimowej bezrobotnym zabawę sylwestrową w sali Hotelu Centralnego pod protektoratem starosty p. mgr. Kowalskiego. Z początkiem stycznia zamierza miejscowy komitet Pomocy Bezrobotnym uruchomić w rzeźni miejskiej kuchnię obywatelska, z której mieliby korzystać bezrobotni i ubodzy naszego miasta. Uruchomienie jednak kuchni zależy od ilości zgłoszeń pragnących z niej korzystać. Zgłoszenia przyjmuje się do dnia 20 bm. w zarządzie miasta i u prezesów samodzielnych kupców i rzemieślników.

Przedświąteczna propagandowa sprzedaż dorszy

W każdym domu na stole wygilijnym smaczna i tania ryba morska

Dorsze mrożone — czyszczone — bez głów — czyste mięso — wysyła póki zapas starczy, w porozumieniu z firmami posiadającymi dorsze

CHŁODNIA RYBNA W GDYNI

po cenie stałej

zł 50,— (pięćdziesiąt)

za jedną skrzynię 50 kg dorszy, z opłaconą dostawą do każdej stacji kolejowej na terenie całej Polski.

Wyszczególnieni odbiorcy otrzymują od ceny stałej zniżki i płacą za skrzynię:

zł 45,— (czterdzieści pięć)

klasztory, plebanie, hotele, pensjonaty, jadłodajnie, szpitale, sierocińce, zakłady wychowawcze, szkoły, kuchnie akademickie, kasyna, więzienia itp.;

zł 40,— (czterdzieści)

sklepy detaliczne sprzedaży: sklepy kolonialne, spożywcze, konsumy, spółdzielnie itp., jeżeli nie mogą otrzymać dorszy u hurtowników zbierają zamówienia od swoich klientów na rybę wigilijną.

zł 35 (trzydzieści pięć)

płacą hurtownicy za jedną skrzynię dorszy przy zakupie partii początkowy od 50 (pięćdziesięciu) skrzyń dorszy.

Chłodnia Rybna w Gdyni — telefony: 1250 oraz 1778 wysyła dorsze po otrzymaniu pieniędzy przekazem pocztowym

Minister Święłosławski jutro przemówi przez radio

W związku z miesiącem radiofonizacji szkół Polskie Radio organizuje w dn. 21 bm. o godz. 15,45 transmisję ze szkoły powszechnej nr. 73 im. Stefana Batorego w Warszawie.

Transmisję tę rozpocznie przemówienie minister WR i OP prof. Wojciech Świętosławski, który mówić będzie o znaczeniu akcji radiofonizacji szkół i ośrodków oświaty pozaszkolnej.

Poza tym w czasie audycji nadany będzie reportaż ze szkoły, rozmowy z dziećmi, nauczycielami i rodziców.

Programy radiowe

Poniedziałek, dnia 20 grudnia

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

6.15 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 6.20 Gimnastyka. 6.40 Muzyka — płyty. 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Muzyka — płyty. 8.00 Audycja dla szkół. 8,10—11.15 Przerwa. 11,15 Audycja dla szkół. 1) „Wigilia na Wyspie Niedźwiedziej" — pogadanka wygłosi Stanisław Siedlecki. 2) Muzyka — płyty. 11,40 Od warsztatu do warsztatu: „Zabawki choinkowe". 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12,03 Audycja południowa. 13,00—15,30 Przerwa (patrz programy lokalne). 15,30 Wiadomości gospodarcze. 15,45 Z pieśnią po kraju — audycję prowadzi Jerzy Kołaczkowski. 16.15 Trio salonowe Polskiego Radia. 16.50 Pogadanka aktualna. 17,00 Gigantyczny teleskop — odczyt wygłosi Alfred Krzyżanowski. 17,15 Koncert chóru bułgarskiego „Gusła". 17.50 Pogadanka sportowa i wiadomości sportowe. 18,10 Duety i tercety fortepianowe — płyty. 18,30 Program na jutro. 18,35 Audycja dla wsi. 19,00 Audycja żołnierska. 19,30 „Dyskutujmy": „Matka i córka" — dyskusję zagai Irena Gombrowiczówna. 19,50 Pogadanka aktualna. 20,00 „Wiedeń dawniej a dziś" — koncert rozrywkowy (z Poznania). W przerwie około godz. 20,45 Dziennik wieczorny i pogadanka aktualna. 21,40 Nowości literackie omówi Leon Piwiński. 22,00 „Arcydzieła muzyki symfonicznej" — V audycja. 22.50 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, przegląd prasy i komunikat meteorologiczny.

ROZGŁOŚNIA POMORSKA

13,00 Dla każdego coś ładnego — płyty. W przerwie o godz. 14,00 Wiadomości z Pomorza i parę informacji. 18,10 Program na jutro. 18,15 Przemówienie o akcji Pomocy Zimowej J. E. ks. biskupa morskiego dr. St. Okoniewskiego. 18,25 Pieśni włoskie dawne i współczesne w wykonaniu Aleksandry Garbowskiej — sopran. Akompaniament Edmund Roesler (ze studia w Bydgoszczy). 18,40 Lekcja języka polskiego (z Katowic). 18.55 Wiadomości sportowe z Pomorza. 23,00 Na dobranoc — płyty.

ZAGRANICA

19,20 Droitwich. Utwory Coatesa pod dyr. Kompozytora. 20,00 Deutschlandsender. Koncert Filharmonii Berlińskiej. Dyr. O. Kabasta. Sol. Henry Holst (skrz.). 21,00 Mediolan. Koncert wokalno-instrumentalny z udziałem Toti dal Monte i in. 21,30 Lille. Koncert symfoniczny. 21,30 Lyon. „Wolny strzelec" — opera Webera. 21,30 Radio Paris. „Gwendoline" — opera Chabriere'a.

REPREZENTACYJNY CHÓR BUŁGARSKI przed mikrofonem

W dniu 20 grudnia, w poniedziałek, o godzinie 17.15 wystąpi przed mikrofonem Polskiego Radia najlepszy chór bułgarski „Gusła", który odbywa obecnie tournée koncertowe po wszystkich większych miastach Polski. Chór ten założony w roku 1925, złożony z 60 osób, znany jest za granicą ze swych wielokrotnych występów.

Zbałamuceni robotnicy rolni otrzymali nauczkę

Niepyszny powrót z Niemiec

Na pograniczu polsko-niemieckim na terenie województwa pomorskiego odbywa się obecnie powrót do Polski robotników sezonowych, którzy latem b. r. nielegalnie przekroczyli granicę Niemiec w poszukiwaniu łatwego i wysokiego zarobku.

Ponieważ powrót tych robotników odbywa się drogą nielegalną, straż graniczna zatrzymuje ich i odstawia do Sądu celem ukarania.

Wracający robotnicy rolni przywożą do kraju często bez grosza, gdyż wypłacano im tylko częściowo zarobki, przy czym jak wynika z opowiadań tych robotników, wykorzystywano ich do najcięższej pracy.

Z życia kupiectwa w Jabłonowie

W Jabłonowie odbyło się pierwsze, po zreorganizowaniu, zebranie miejsc. Towarzystwa Kupców Samodzielnych z udziałem: delegata centrali Zw. Towarzystw Kupieckich na Pomorzu mgr. Franciszka Michalika, burmistrza Jabłonowa Barańskiego, reprezentantów Urzędu Skarbowego w Brodnicy, naczelnika Grzywacza i referenta Kuczkowskiego oraz 60 przedstawicieli miejscowych sfer gospodarczych. Po zagajeniu zebrania przez prezesa p. Meyera, mgr. Michalik w obszernym referacie omówił bieżące sprawy organizacyjne, zagadnienie unarodowienia handlu, problemy kredytowe, akcję oświatową wśród kupiectwa itp. Następnie reprezentanci władz skarbowych zapoznali obecnych z najnowszymi ustawami podatkowymi a w szczególności z ulgami przy wykupnie świadectw przemysłowych na rok 1938. W dyskusji zabierali głos pp. Duszyński, Bukowski, Rotzol i inni. Nowy zarząd Towarzystwa Kupców Samodzielnych w Jabłonowie, które od roku 1924 kroczyło zawsze w pierwszych szeregach związkowych, niewątpliwie dołoży starań, aby ożywić prace organizacyjne i doprowadzić do konsolidacji całego kupiectwa chrześcijańskiego w tym mieście.

Katastrofalne śnieżyce w Łotwie

Ryga. W ostatnich dniach szaleją w Łotwie silne burze śnieżne, które wyrządziły już znaczne szkody. W Letgalii zmarzła na śmierć pewna kobieta, która oddaliła się od swego domu zaledwie o 150 kroków i wskutek śnieżycy nie mogła trafić do domu. Zginął również 50-letni mężczyzna. Z 75 linij autobusowych utrzymuje komunikację zaledwie 8.

TABELA LOTERII

z dnia 18 grudnia

I i II ciągnienie
GŁÓWNE WYGRANE

Główna wygrana zł. 100.000 na Nr 111680
Zł 15.000 na Nr 65916
Zł 5.000 na Nr 63927
Zł 2.000 na N-ry N-ry 40258 121519 166473
Zł 1.000 na N-ry N-ry 44151 44821 100480 124591 128973 157204 158059
Zł 500 na N-ry N-ry 44871 55478 71965 143875
Zł 400 na N-ry N-ry 2194 8668 12310 12802 22650 26243 58398 70959 72272 75867 95235 95375 141702 146036 158835 162088 177708
Zł 300 na N-ry N-ry 88 3859 31864 32725 42850 50222 53932 64047 71517 109640 119235 125921 130368 133594 141514 161819 167290 169393 169545 177297 177723 187543
Zł 250 na N-ry N-ry 5018 5478 5785 20572 24978 28625 32539 32692 37650 41436 43428 49317 54286 60780 65609 65920 72195 74896 84161 92801 97380 100626 106188 109789 114639 120053 121318 122280 142495 142699 144765 153643 161015 179261 186930 189297

Wygrane po 200 zł

759 1480 2871 915 3194 547 608 987 4015 35 299 5410 567 6466 7165 7848 8231 589 993 9047 96 403
10353 454 621 11284 12180 374 927 13637 901 14081 395 534 98 15372 967 16229 339 480 976 17599 604 18071 132 283 382 19161 287 333 661 874 962
20184 21891 22075 186 470 529 667 755 23144 24813 916 1 25406 26790 902 27805 28331 444 507 89 665 29457 95 510 35 68 869 989
30149 631 31168 456 32272 372 33613 34576 636 856 91 35002 36182 37137 66 38056 372 944 39505 989
40255 408 42293 739 43380 44866 45107 64 380 740 935 46058 150 265 359 952 47165 410 651 48037 343 805 76 921 87 49159 72 317 90 968
50280 651 759 848 51079 566 52028 261 89 442 911 54204 93 961 55197 999 57012 58101 37 388 913 63 59031 769
60078 328 952 61562 62129 356 634 995 63331 64320 983 65360 407 713 66017 34 381 67115 68329 589 788
70266 71667 72103 580 894 974 73435 862 934 52 74341 75001 807
76023 572 84 893 998 77321 907 503 78335 845 79187 205
80495 81633 748 82137 939 83695 832 84746 86000 81 769 87749 847 88295 667 952 89447
90085 463 723 44 91608 61 791 92651 93017 68 411 58 602 94011 483 780 8 865 966 95470 539 6334 83 97654 98095 497 667 834 99178 204 307 585 766
100841 101831 102040 103327 98 663 796 104111 399 840 105433 38 561 83 819 106369 676 784 875 107077 132 293 594 108127 51 681 109655 719
110113 593 625 780 996 111039 265 402 112405 52 113886
114462 737 72 115015 548 773 959 116500 32 689 973 117270 799 118017 427 883 119251 325 685
120523 868 121014 203 645 701 123073 292 394 124211 125141 126062 132 568 700 127105 404 47 604 755 128103 92 240 507 88 813 129216 629 84 736
130406 766 131892 132100 489 133297 327 469 134102 219 57 553 135000 47 694 136217 98 319 629 853 957 137602 759 139212
140497 141023 150 339 142276 671 143490 619 743 845 79 924 34 144720 146130 637 815 147131 149149 757 923
150419 613 78 813 152337 423 601 52 742 153205 64 435 694

831 154108 435 990 155094 247 398 581 797 156067 229 340 911 157106 99 889 158207 598 907 159090 727
160422 806 161476 78 750 162233 464 723 163534 71 164418 953 166648 53 169164 307 461 72 947
170542 873 171660 925 173677 175119 468 176694 884 177071 414 178224 43 774 834 179060 121 377
180588 181741 978 182175 429 656 183374 496 717 184939 185160 705 977 186074 117 272 646 839 78 187390 579 748 913 188041 83 242 74 741 189780 807 60 901 190693 191215 830 69192377 712 65 193878 82 194069 255 712

Wygrane po 50 zł

329 851 1311 1816 2539 47 609 878 937 3622 4543 734 5101 6843 7333 414 744 806 8262 9325 76 586
10194 262 68 568 11598 946 12161 291 307 52 844 13792 14173 710 16173 18723 974 19096 455
20276 390 434 812 21530 733 22160 328 23728 96 25583 26459 27017 28217 29029 303 303
30086 31406 710 33497 34841 35257 666 774 924 36258 388 697 37952 66 38153 203 841
40014 67 328 835 41320 459 67 528 630 43442 634 44054 902 45287 334 979 84 46929 54 47548 48064 49044 390 795
50024 321 549 51325 82 760 52112 667 764 6 973 53243 742 54145 467 55117 373 620 973 56174 231 548 786 57135 339 737 58059 516 59 803
60533 62 690 61138 460 62750 847 64067 969 65823 66899 67291 68115 61 432 637 767 69493
70271 617 71544 72467 708 73017 369 74559 75182 217 484 655 78642 79402
81561 95 852 82010 349 533 63 692 83089 500 965 84962 85894 86668 87019 387 589 618 8725
90011 22 875 958 1038 739 832 92088 433 93268 320 887 94395 545 95085 336 946 96356 465 9748 523 44 99198 751 985
100174 467 101141 343 59 104198 427 105363 472 106127 310 107030 165 322 108554 814 109141 546 827
110123 233 780 855 58 112215 115145 95 204 693 912 116184 669 117318 904 32 118155 655 764 119613 971
120756 877 122086 97 563 777 123195 124337 126225 688 127785 867 128658 129143 256 350 89
130567 943 132269 890 98 921 134393 969 135197 584 136114 137322 814 138199 139211 375
140082 275 141211 727 931 142011 143677 146889 147366 965 148767 149299 381 484
150783 151830 152144 69 416 545 638 729 77 814 153183 777 815 154556 871 155086 165 378 907 156233 157282 159194
160256 87 605 161570 916 162529 885 163153 619 164367 493 504 798 165261 83 776 167224 695 966 168179 298 751 169534
170750 982 171303 173454 87 643 846 88 174937 175045 423 808 176999 177197 275 178020 485 179140 645 768
180070 88 576 833 977 181138 756 70 182103 675 183319 802 184274 875 185086 114 330 186035 256 79 429 75 937 187345 875 188405 742 89 987
190718 191155 307 565 767 81 192008 289 600 972 193523 858 194233

III ciągnienie
Wygrane po 200 zł

121 1331 666 2806 3209 368 675 4748 5843 7008 8065 9813 911
10165 500 12340 681 13602 14072 91 123 81 841 15506 53 790 16227 73 79 717 64 75 17641 994 18336 300 472
22678 756 23704 24572 25432 670 26475 27387 28008 216 29076
30281 32529 33980 34955 775 35852 36473 700 38436 47 66 39500
40880 41319 890 44008 581 90 48344 432
50262 98 480 51884 52269 554 53434 887 973 56632 889 57182 484 59990
60067 235 61255 62171 322 445 637 63375 64027 375 66058 493 853 67539 68068 69006 425 561
70873 72759 74189 75755 76433 897 77610 78238 316 442 79466 848
81972 83520 84613 85064 174 [illegible]53 627 86082 575 945 88430 89895
91271 792 92065 271 722 98 93798 95387 320 68 97555 98899 99446 88 650 956
101284 103404 104062 810 65 106097 10[illegible]47 108327 68 437 709 109588
110701 44 111124 997 11[illegible] 89 114353 116015 579 866 117005 95[illegible] 1[illegible]18 906
20490 532 95 122689 123127 303 646 124130 125554 126279 129521 45 910
130006 550 131163 333 133671 134468 136003 760 947 138122
140204 141542 142115 78 143964 144192 939 146337 636 148221 149066 272 382 563 657
150585 151922 152450 56 669 892 155069 240 555 727 156976 157720 159199 793 998 159206
163558 760 164302 596 744 165485 97 534 166076 355 167653 169485 598
170237 671 757 171291 995 175207 907 176983 177406 31 59
180444 507 181470 182259 183169 184599 818 37 185472 755 78 974 186276 94 347 187166 188979
191816 927 192669 193167 815 194733

Wygrane po 50 zł

680 787 1925 2625 919 44 3485 706 6012 599 640 951 8723 9442
11904 12019 52 842 13115 14055 156 216 15544 16944 18538 19454 861
20920 35 21103 21 22369 546 721 23087 533 25335 26598 29937
31694 812 32037 33079 34109 35963 37128 801 39887
40381 902 64 41499 42252 44562 960 46053 74254 48014 156
50352 54014 55611 58024 936 59724
60615 62705 936 64173 527 65348 547 66047 331 69003 308
70099 839 913 73265 74161 75335 404 76194 78867 79105 568 741
80839 81392 85831 86370 536 616 87258 334 88036 89260 460
90176 92624 912 93555 95688 953 96162 203 320 775 97101 98678
100378 101852 103006 142 229 403 105165 753 106680 881 107354 888 108112 13 748
112716 115472 926 116033 135 117789 118772 837 119232 982
120129 121387 956 70 123219 125978 126463 528
131750 61 132012 133591 758 134603 135733 136008 137296 138636
143297 144080 601 58 145194 557 146144 543 147187 149186
150749 151946 152042 192 153741 928 155809 156431 533 157688 158596 159972
161288 987 162802 163646 164249 599 166008 899
170181 175228 176552 177007 40 204 895 178233 641 759 179866

IV ciągnienie
GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana zł. 20.000 na nr. 76217
Zł. 10.000 na n-ry: 11351 167736
Zł. 5.000 na n-ry: 66556 151750
Zł. 2.000 na n-ry: 5388 51642 107224 123878 128846 154666 184209
Zł. 1.000 na n-ry: 147786 173073
Zł. 500 na n-ry: 18419 20513 27341 60154 63469 64264 95122 102523 137797 144277 158939 186889
Zł. 400 na n-ry: 9992 19343 48061 64307 159293
Zł. 300 na n-ry: 10625 30433 56099 58494 66304 67303 96467 158243 183683
Zł. 250 na n-ry: 1518 3717 5538 15796 40441 97988 99736 152419 159751

Wygrane po 200 zł

9 470 545 628 742 1195 219 781 927 2255 496 592 4404 985 5323 89 626 73 765 6123 788 7036 6652 8257
10024 489 505 611 728 931 11340 12408 13096 14199 15580 16535 17074 81 483 18845 19020 152 308
20249 21153 22035 384 912 24593 25050 742 26001 908 28799 29767 942
30982 31141 33009 37426 796 38440 824 39195
43223 31 44162 651 46645 915 47060 495 515 811 48475 49250 532
50660 69 792 51437 633 52092 993 53299 54466 560 836 55053 691 714 57418 58247 59212 544 813 908
60213 61402 62311 986 64285 704 65489 68176 264 400 835 913 69271
70516 72699 739 73312 571 919 74524 77091 159 365 567 78479 504 79863
80194 547 737 81157 522 914 83424 891 84334 961 85701 932 86350 73 838 88225 530
90892 91440 664 92281 563 994 93315 456 717 94617 96512 97566 98432 876 99494 534 986
100501 803 101061 102779 105718 106536 934 65 107279 604 108167 711 109765 989
110105 402 88 112036 582 998 113906 114011 150 115977 117146 816 119250
123976 126167 671 855 931 127459 28931 129459 644 839
131100 132406 134191 934 136846 721 137945 138519 779 139938
140467 76 667 141161 142341 606 143936 144456 903 145055 146253 569 901 147349 149992
150120 910 153041 154277 956 155275 690 156357 157680 159882
160563 161558 163923 164139 403 73 165042 256 166292 168617 708 169321 746
170791 926 171497 665 172840 173767 993 175177 722 177022 179164
180534 184220 843 185163 186782 188225 635 819 61 189117 935
193004

Wygrane po 50 zł

571 2123 34 3916 4080 747 6444 7213 8062 9446
10471 878 13297 931 14458 959 17827 912 19185 953
20081 21685 22365 773 23869 24430 25758 26181 574 848 27675 28242
30104 32687 33982 35551 38167 76
40553 801 41849 42102 350 404 384 755 45015 47586 48243 466 671 49799
50972 51316 783 52778 53047 320 55618 742 945 57582 624 708 73 59265 69 942
60170 564 62016 32 349 64243 752 65396 454 68140 370 622
71038 186 72873 96 73358 77616 78191 919 79114
80913 81024 152 82088 83186 84698 928 87279
91338 696 92060 688 95 93718 94681 95181 359 96103 645 97483 883
100611 101879 102417 103070 104051 277 635 105573 106432 88 94 109308 448
111434 112287 630 114211 536 860 116013 78 119678
120546 121836 122791 123484 719 125273 127231 717 82 128863 129432 40
130263 591 734 133911 134361 135093 871 136071 137572 138066 409 139163
141567 765 142437 835 143055 144196 677 777 146127 537 147608 148028 148 362 149653
150184 151037 154011 908 156480 661 158643
161026 689 163791 164906 166864 167036 369 449 786 887 918 168073
170658 174501 177357 418 179187 832
182504 184796 185721 187095 189836
190502 191158 871 192436

OGŁOSZENIE

Zgromadzenie spólników pod firmą:
„CENTRALA PROWIANTOWA"
Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Gdyni,

uchwałą objętą protokółem notarialnym z dnia 13 sierpnia 1935 roku Nr. Rep. 1230, postanowiła rozwiązać spółkę i otwarto likwidację.

Wzywa się wszystkich wierzycieli spółki, aby na ręce likwidatorki zgłosili swe wierzytelności w ciągu trzech miesięcy od daty ostatniego ogłoszenia.

Jest to drugie ogłoszenie.

Adres likwidatora: (8369

Lidia Wirpszowa, Gdynia, Starowiejska 13/15.

PRZETARG

Rada Portu ogłasza niniejszym publiczny przetarg na dostawy i roboty w związku z przebudową muru nabrzeża południowego w Wolnej Strefie w Gdańsku-Nowymporcie do głębokości 10 m przy nabrzeżu, na odcinku około 500 m.

Warunki przetargu są do wglądu w Biurze Technicznym Rady Portu w Gdańsku, Neugarten 28/29 — pokój 71 — w dni powszednie od godz. 9-ej do 12-ej lub można je nabyć w Kasie Głównej Rady Portu w Gdańsku, Neugarten 28/29, za opłatą franko 10,— guldenów.

Termin przetargu: 18 stycznia 1938 r. o godz. 10 przed południem.

Termin przydziału: 4 tygodnie.

Gdańsk, w grudniu 1937 r. (8767

Rada Portu i Dróg Wodnych w Gdańsku.

Sygnatura: Km. 765/36 i 585/37.

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI RUCHOMOŚCI

Komornik Sądu Grodzkiego w Szubinie, Franciszek Woźniak, mający kancelarię w Szubinie przy ul. Winnicy nr. 27, na podstawie art. 602 k. p. c., podaje do publicznej wiadomości, że dnia 22 grudnia 1937 r. o godz. 11-ej nie później jednak niż w dwie godziny, odbędzie się licytacja ruchomości, należących do Firmy Bolesław Kamiński w Szubinie, Rynek Marsz. Piłsudskiego nr. 2, a składających się z radia 5-lamp. z głośnikiem i przyborami oraz szafką, lustra w czarnej ramie, fotelu krytego pluszem, zegarka męskiego złotego, bufetu dębowego, kredensu dębowego, dywanu perskiego 3×4 mtr. i 80 mtr. firan białych, oszacowanych na łączną sumę 1660,— złotych.

Ruchomości podlegające sprzedaży, można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Szubin, dnia 17 grudnia 1937 r. (8773

(—) Fr. Woźniak, Komornik.

Km. 970 i 971/37. (8763

PRZETARG PRZYMUSOWY

Dnia 23 grudnia 1937 r. o godz. 11 sprzedawać będę w drodze egzekucji w Pelplinie na rynku najwięcej dającemu za gotówkę: 10 m^3 desek sosnowych 23 m/m, oszacowanych na kwotę zł. 1.300,—.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

(—) Rogowski, Komornik.

IV Km. 1300 i 1164/37. (8764

PRZETARG

Dnia 22 grudnia 1937 r. godz. 9,30 w Podgórzu ul. Pułaskiego 5, odbędzie się licytacja urządzenia piekarskiego, mąki, mebli i innych przedmiotów, oszacowanych na zł. 1.385,—.

(—) Rzymyszkiewicz, komornik sądowy.

Km. II. 1068/37.

LICYTACJA PRZYMUSOWA

Dnia 22 grudnia 1937 r. o godz. 9 podpisany komronik sprzeda w drodze licytacji publicznej najwięcej dającemu za gotówkę w Grudziądzu przy ul. Legionów 47 ruchomości należące do Maksa Schwartza, a składające się z:

5 m^3 desek stolarskich sosnowych różnych wymiarów, warsztaty stolarskie, motoru elektrycznego marki „Siemens" 4. T. S. i motoru elektr. „Siemens" 5. T. S., oszacowanych na sumę 2.300 zł., które oglądać można w czasie i miejscu wyżej podanym.

(—) Dobrzański,
Komornik Sądu Grodzkiego w Grudziądzu.

Sygnatura: Km. 379/35. (8766

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI NIERUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Nowem rewiru I Tomasz Twardowski, mający kancelarię w Nowem ul. Gdańskie Przedmieście Nr. 7, na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 21 stycznia 1938 r. o godz. 10,30 w Sądzie Grodzkim w Nowem odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużnika Juliusza Gibowskiego w Nowem nieruchomości: Nowe tom I karta 12, z przeznaczenia przemysłowo-handlowa, powierzchnia zabud. 00,01,43 ha, położona frontem do ulicy Gdańskiej, składająca się z budynku frontowego, skrzydła i budynku gospodarczego, wartość użytkowa jako podstawa podatku budynk. 513 Mk.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł. 11.700,—, cena zaś wywołania wynosi 7.800,— zł.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości zł. 1.170,—.

Rękojmię należy złożyć w gotowiźnie albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładkowych instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-ej do 18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie Grodzkim w Nowem, ul. Sądowa, sala Nr. 1.

Nowe, dnia 17 grudnia 1937 r.

Komornik: (—) Twardowski.

SPRZEDAŻ

Najlepsze **pierniki** toruńskie, łom piernikowy i waflowy poleca **A. Rost** dawniej **Herrmann Thomas** Toruń, Nowy Rynek nr. 4, hurt, detal. 7846C

Nafta silnopłomienna 1 litr. tylko 35 gr. **Hurtownia Kapczyński**, Toruń, Szeroka 35. 8220C

Najlepszym i najtańszym oświetleniem dla rowerów jest **dynamo**. Na dogodne spłaty poleca **„Elektra"** Toruń, Chełmińska 4. 7905C

Mydła proszki, płaty, środki do czyszczenia metali **Hurtownia Jan Kapczyński** Toruń, Szeroka 35. 8361 8360C

Zabawki swetry, bieliznę ciepłą, wełnę, po zniżonych cenach. **Czesław Deutsch,** Toruń, św. Katarzyny 12, Kościuszki 9. 8485

Specjalne Świąteczne TORTY od 3 zł. Babki — Strucle — Makowce od 1,50 zł. Placki — Serniki — Sękacze w wielkim wyborze. **TORCIKI reklamowe po 90 gr.** poleca najstarsza polska **Cukiernia Hoffmanna Nowomiejski Rynek 12**. Uprasza się o wczesne zamówienia. 8722C

Kasetki wszelkie podarki gwiazdkowe **Hurtownia Jan Kapczyński** Toruń, Szeroka 35. 8360C

Orzechy gwarantowane, pełne, zdrowe, zaleszczyckie 1.—, rumuńskie 1.20. Owocarnia, Toruń, Stary Rynek, obok apteki, pod Nowaczykiem.

Ozdoby choinkowe z powodu likwidacji tego działu **wyprzedaje po bardzo niskich cenach Księgarnia Konrada Szmidta** Toruń, Wielkie Garbary 21. 8502

Targi Gwiazdkowe rozpoczęte Palta — ubrania — mundurki i płaszcze szkolne — kurtki — spodnie — artykuły męskie 8286 **najtaniej A. Zieliński** TORUŃ **Różana 4 przy Łuku Cezara** *Kredyt na asygnaty.*

Lameta choinkowa, paczka 4 grosze **Hurtownia Jan Kapczyński** Toruń, Szeroka 35. 8360C

Gabinety 6154 **Kluby lampy stojące, pokoje kombinowane Bracia Tews** Toruń, Mostowa 30.

Albumy wieczne pióra 8662 **papeteria** w największym wyborze poleca **J. BUSIAKIEWICZ Toruń ul. Chełmińska 24. Tel. 1438.**

Szczotki frotery, sidol, pasty, skrzawki 8361 **Hurtownia Jan Kapczyński** Toruń, Szeroka 35.

Latarki elektryczne po najkorzystniejszych cenach poleca zakład optyczny **M. Grodzk** Toruń, Chełmińska 5. 7903C

Nożyczki brzytwy, żyletki, pilniczki, pincetki 8361 **Hurtownia Jan Kapczyński** Toruń, Szeroka 35.

ROZNE

Podaję do wiadomości Szanownej Klienteli, że firma którą prowadzę pod nazwą Szlifiernia i Wytwórnia Luster w Gdyni, przy ul. Piotra Wysockiego 48, nie ma nic wspólnego z p. Tomaszem - Karolem Kleinem, Augustyna Kleinówna. 8775

„Rococo" **specjalny salon fryzjerski** dla Pań i dzieci, **nad Arkadami**, Różana 1, I p., tel. 2834. Przyjmuje zamówienia telefonicznie. 8650C

ZGUBY

Zgubiono książeczkę wojskową oraz kartę mob. wydaną przez P. K. U. Toruń na nazwisko Kazimierz Zamek-Gliszczyński, Toruń, Koniuchy 74. C

Zgubiony dowód osobisty, wystawiony przez Kom. Rządu w Gdyni, na nazwisko Rachel Wartska, unieważnia się. 8768

Zgubioną legitymację portową nr. 535, na nazwisko Nierzwicki Paweł, Gdynia-Obłuże, unieważniam. 8774

Fotografie dowodowe, grupowe i artystyczne oraz portrety wykonuje **„Rubens"** Toruń, Szewska 12, tel. 28.00. Firma chrześcijańska. 8621

Skórki zajęcze tchórze, lisy i podobne, kupuje stale po cenach najwyższych **Z. BALCEROWICZ** Toruń, Żeglarska 21. 8660

OGŁOSZENIA:

wiersz milimetrowy na stronie 7-łamowej	0.20 zł
w tekście na pierwszej stronie	1.00 zł
w tekście na drugiej i trzeciej stronie	0.80 zł
w tekście na dalszych stronach	0.50 zł

Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie.
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25 proc. drożej.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25 proc. zniżki.
Komunikaty 50 gr za wiersz.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeż. miejsca 20 procent nadwyżki. W W. M. Gdańsku cennik ogłoszeniowy jest identyczny z cennikiem dla Polski, z tem jednak, że rachunki mogą być regulowane w guldenach gdańskich na podstawie notowań Giełdy Gdańskiej z dnia poprzedzającego dzień wpłaty.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOSI:

W ekspedycji miejscowych agencyj	2.00 zł
Z odnoszeniem do domu	2.20 zł
Przez pocztę z odnoszeniem do domu	3.40 zł
Pod opaską	4.50 zł
W Gdańsku przez pocztę 2.32 gd; przez gońca	2.00 gd
W Gdańsku z odbieraniem w administracji wprost	1.75 gd
Zagranicą	4.00 zł

W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie, strajki) Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.

Redaktor odpowiedzialny:
WACŁAW WYTYK, Toruń, ul. Bydgoska 56.

UWAGI:

Ogłoszenia drobne przyjmujemy wyłącznie za gotówkę. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Ogłoszenia drobne przyjmujemy jedynie do 50 słów, powyżej — liczymy według rozmiaru. Zastrzeżeń miejsca dla ogłoszeń drobnych nie przyjmujemy, dla innych tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłacona przewidziana w cenniku 20 proc. nadwyżka. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uzasadnione reklamacje będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy sądowem ściąganiu należności rabat upada. Za terminowy druk i przepisane miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.
Czcionkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu.

Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska: Wilhelm Grimsmann, Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p. — Redaktor odpowiedzialny na Bydgoszcz: Józef Kretowicz Bydgoszcz, ul. Dworcowa 26 I. piętro. redaktor odpowiedz. na Gdynię: Czesław Kościelski, Gdynia, ul. Mln. Kwiatkowskiego, gmach „Pagedu". — Redaktor odpowiedzialny na Grudziądz: Franciszek Myśliński Grudziądz Plac 23 Stycznia 10, I. — Redaktor odpow na Tczew: Alojzy Kuzio Tczew, Kościuszki nr. 1.
Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza „Gryf" z odp. udziałami w Toruniu. Za ogłoszenia odpowiada Administracja.